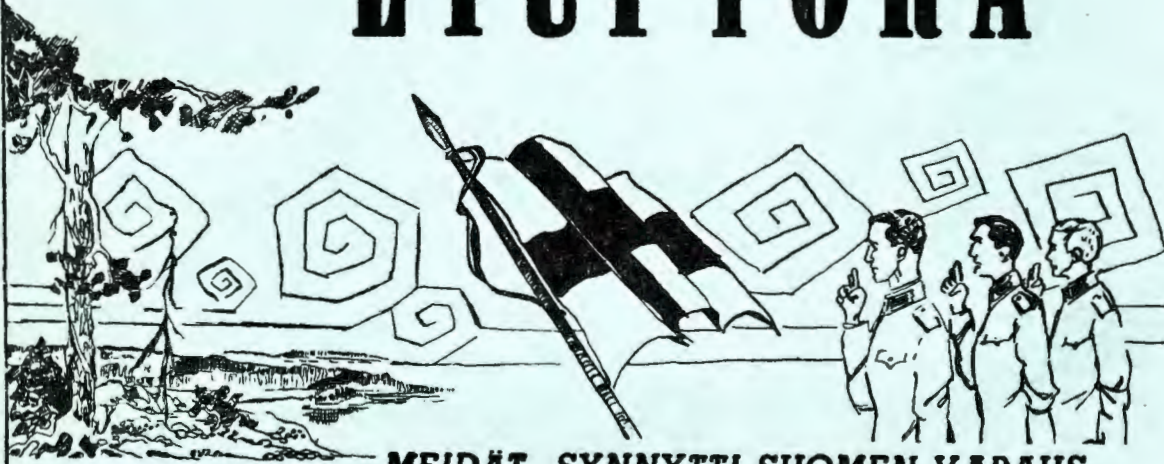

ETUPYÖRÄ

MEIDÄT SYNNYTTI SUOMEN VAPAAUS

2/68

SODANKYLÄLÄISET

SOKOS-tavaratalomme ammattitaitoiset toimihenkilöt, nykyaikaiset tavaravalikoimat ja nopeat toimitukset takaavat Teille parhainta palvelua!

*nykyaikainen —
monipuolinen*

SOKOS

SODANKYLÄ

Pyöräily
on
suurta
muotia

TERDS SIIPi

**-pyörä — aina hyvä
ajoneuvo**

Valmistettu parhaista osista
Taattua tarkkuustyötä

TERDS oy

Kemijärvi — Sodankylä
Rovaniemi —

HALPA-AITTA

SODANKYLÄ — PUH. 425

Maakuntakatu 24, Rovakatu 31,
PUH. 16223, 2848

Sodankylän Autokoulu

HARRINKOSKI

SODANKYLÄ — PUH. 292

SODANKYLÄN OSUUSKASSA

SODANKYLÄ — PUH. 36

FOTO-VALVIO

SODANKYLÄ — PUH. 144

Kaikkea valokuvausalalta. Passikuvat minuutissa. Suoritamme myös valokopiojäljennökset. Kokelaille värinkin takki ja lakki kuvausta varten.

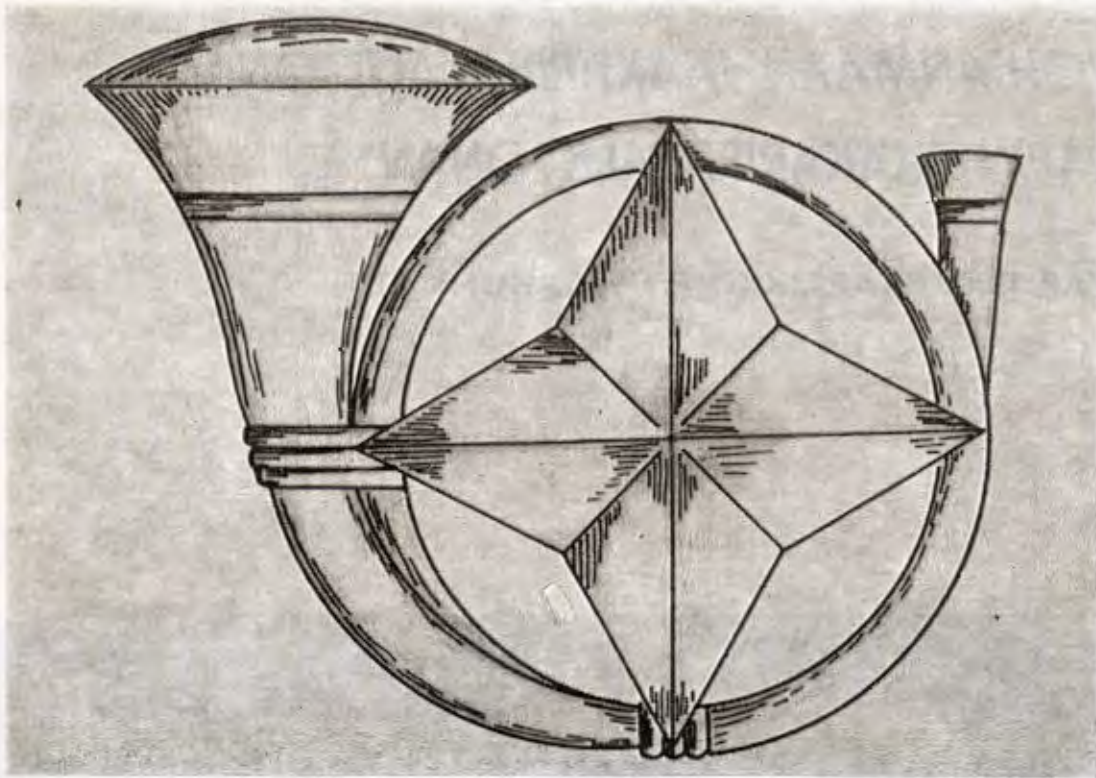
NIEMEN SÄHKÖ

SODANKYLÄ — PUH. 412

ETUPYÖRÄ

Vastaava toimittaja evl K K Kuismanen
Toimitussihteeri kapt P Tikkanen
Taloudenhoitaja sot.mest A. Saastamoinen
ja väep M Nikula

Puh Sodankylä varuskunta/3
Pankki KOP

**UUSI
JOUKKO-OSASTOTUNNUKSEMME**

POLKUPYÖRÄPATALJOONA 1:n

JÄÄKÄRIPATALJOONA 1:n

POHJANMAAN JÄÄKÄRIPATALJOONAN

LAPIN JÄÄKÄRIPATALJOONAN

VARUSKUNTAPAikkojen MAAKUNNAT

K K KUISMANEN

Me olemme viettäneet puolustusvoimienne 50-vuotisjuhlia monin tavoin. Tähän puolivuosisataiseen taipaleeseen on sisältynyt vaihtelevia kohtaloita: sisältäähän se itsenäisyystaistelumme keskeisimmät ja tärkeimmät vaiheet. Puolustusvoimien juhlat eivät ole vain Puolustuslaitoksen ja Rajavartiolaitoksen yksinomaisuutta, vaan ne ovat tänä päivänä koko kansan juhlat. Ne ovat yhtä hyvin reservissä tai nostoväessä olevien miesten kuin varusmiesten ja kantahenkilökunnan tilaisuuksia. Ne ovat myös niiden, sotien aikana työvelvollisina tai muissa tehtävissä puolustusvoimien piirissä tai niiden hyväksi työskennelleiden koululaistemme, juhlai.

On täysin tarpeetonta salata sitä tosiasiaa, että osa kansastamme suhtautui itsenäisyyteemme alkuaikoina varsin kielteisesti puolustusvoimiimme. Sitä merkittävämpää on, että me voimme tänä päivänä ammatistamme ja poliittisista mielipiteistämme riippumatta tunnustaa puolustusvoimienne merkityksen yhtenä kansakuntamme turvallisuuspolitiikan tukipylväänä. Tämä myönteinen kehitys kuvaa myös kansamme yhtenäisyyden ja yksimielisyyden kehittymistä itsenäisyytemme aikana. Koska kansakunnan tulevaisuus voidaan rakentaa vain sen menneisyydelle, on hyödyllistä joskus merkkivuosina pysähtyä kunnioittamaan edellisten sukupolvien työtä. Kaiken juhlahumun keskellä on kuitenkin muistettava, että paras tapa kunnioittaa edellisten sukupolvien muistoa on sen työn jatkaminen, mikä esi-isiltämme jäi kesken. Lapin jääkärit, meidän on tehtävä parhaamme, ettei se työ, minkä pataljoonamme riveissä palvelleet ovat suorittaneet Karja-

jalan Kannaksella ja Pohjanmaalla, valuisi hukkaan. Tässä perinneketjussa on meidän renkaaksemme annettu Lappi. Meidän on taottava niin, että myös tämä rengas kestä.

Tänä juhluvuotena on Etupyörän ilmestymisessä tapahtunut muutoksia. Nyt ilmestyneeseen lehteen on liitetty myös elokuussa päättyvän reservialiupseerikurssin julkaisu. Tässä yhdentymisessä olen näkevinäni myös symboliikkaa: se kuvastaa minulle sitä yksimielisyyden kehittymistä, mitä on sekä joukko-osastossamme että puolustusvoimissamme tapahtunut puolen vuosisadan kuluessa.

Reservialiupseerikurssi I/68:n oppilaat! Lausun teille parhaat onnittelut kurssinne suorittamisen johdosta. Teillä on nyt takananne merkittävä vaihe sotilaskoulutuksessanne, mutta vielä merkittävämpi on se tehtävä — jääkärien kouluttaminen ja kasvattaminen —, mikä teille uskotaan perusyksiköissä. Te olette saaneet Reservialiupseerikoulussa teoreettiset perusteet toimintanne varten ryhmänjohtajina. Nyt siirtyy vastuu niiden käytäntöön soveltamisesta teidän harteillenne. Johtoonne uskotaan kansakunnan parasta ainesta. Huolehtikaa ja kasvattakaa ryhmänne jääkäreitä suomalaisen miehen arvolle sopivalla tavalla, niinkuin toivoisitte itseänne kohdeltavan.

Jääkäripataljoona 1:n — Lapin Jääkäripataljoonan Killan aseveljet! Kiitän teitä siitä suuriarvoisesta tuesta, mitä Lapin Jääkäripataljoona on tänä juhluvuonna taholtanne saanut. Samalla kun onnittelien teitä tämän yhteisen juhluvuotemme johdosta, toivotan teille ja kaikille Etupyörän lukijoille hyvää kesää.

Patsaalla

ME SEISOMME PATSAALLA
KUNNIAA TEHDEN.
ME TUNNEMME,
ELÄMME MUKANA SANKARIEN.
NIMET KIVESSÄ
KERTOVAT URHOISTA,
JAAKARIVELJISTA,
— HEISTÄ JOTKA SEISOIVAT,
KAATUIVAT EDESTÄ MEIDÄN
JA ISANMAAMME.
OLI UHRINSA KALLIS
JA JAAKÄRIN VALAN
SEN PITIVÄT SANKARIJAAKARIMME,
ME TAALLA NYT RAUHASSA
ET' ELÄÄ SAAMME.

PEE-TEE

Puolustusvoimain kehitys

"Nyt yli sadan vuoden jälkeen kuulemme ensikerran suomalaisten tykkien jyskeen Viaporin linnasta. Se on tervehdys kaatuneille urhoille, mutta myös viesti uuden päivän noususta.

Uusi aika monine velvollisuuksineen. Ja kuitenkin ratkaistaan nyt kuten ennenkin suuret kysymykset raudalla ja verellä. Suojellakseen vapauttamme täytyy armeijamme seistä valmiina. Linnoukset, tykit ja vieras apu eivät auta, ellei joka mies itse tiedä, että juuri hän seisoo maansa vartiana".

Näin lausui 16. päivänä toukokuuta 1918 Helsingin Senaatintorilla ratsuväenkenraali Mannerheim esitellessään hallitukselle ja pääkaupungin asukkaille sen armeijan, joka oli vienyt maan vapautustyön päätökseen. Pitkän ja vaiherikkaan kehityksen jälkeen itsenäinen Suomi oli saanut puolustusvoimansa.

Vanhoista ajoista asti Suomella on ollut kansallinen sotaväkenä, jonka tehtävissä suomalaisten sotilaskunto on koeteltu. Mutta kun maamme vuonna 1809 liitettiin suuriruhtinaskuntana Venäjään, se jäi ilman omia puolustusvoimia. Ne perustettiin pian uudelleen, ensin värvätyiksi ja sittemmin mannermaan suurvaltojen esimerkkiä seuraten asevelvollisuusjoukoiksi. Suomessa oli asevelvollisuuskykyksestä keskusteltu jo niin paljon, että vuoden 1878 valtiopäivät, oivaltaen oman sotalaitoksen kansallisen ja poliittisen merkityksen, hyväksyivät uuden asevelvollisuuslain, jonka keisari saman vuoden lopulla vahvisti. Se velvoitti kaikki 21—40 vuoden ikäiset miehet suorittamaan sotapalvelusta joko vakinaisessa väessä, jolloin palvelusaika oli kolme vuotta tai kutsunnassa suoraan reserviin määrätynä, jolloin kolmena peräkkäisenä vuotena oli kuukauden kestävät harjoitukset.

Niiden kahdenkymmenen vuoden aikana, jotka uusi asevelvollisuuslaki ehti olla voimassa, sen vaikutus osoittautui hyvin myönteiseksi. Suomalaiset vakinaisen väen pataljoonat tunnustettiin sotilallisesti parhaiten venäläisten joukkojen veroisiksi. Kolmen vuoden aikana annettu koulutus oli niin tehokasta ja monipuolista, että sen jäljet näkyivät sekä miesten fyysisessä että henkisessä ryhdissä.

Panslavisten virtausten päästyä Venäjän hallituspiireissä voitolle alettiin niiden taholta esittää vaatimuksia valtakunnan asevelvollisuuslain ulottamisesta Suomeenkin, jonka sotalaitos, ei vain kansallisen luonteensa vaan myös monessa muussa suhteessa, erosi venäläisestä järjestelmästä. Kun Suomen valtiopäivät eivät taipuneet kaikkiin venäläisten muutosehdotuksiin, keisari julkaisi vuonna 1899 helmikuun manifestin, joka jätti Suomen val-

tiopäiville vain lausunto-oikeuden yhteiskunnallisesti merkittävässä asioissa. Sortotoimenpiteiden alettua Venäjä lakkautti suomalaisen sotaväen. Pitkä sotilasperinteiden ketju näytti katkeavan.

Ensimmäisen maailmansodan aikana ja Venäjän sortotoimenpiteiden yhä jatkuessa, maamme itsenäisyyspyrkimykset kuitenkin voimistuivat. Mutta Suomella ei ollut lainkaan omaa sotaväkeä, jota pidettiin tulevaisuutta ajatellen vakavana puutteena. Silloin syntyi ajatus, että kansallisten puolustusvoimain aikaansaamiseksi ja maan vapauttamisessa tarvittavan sotilaallisen taidon hankkimiseksi suomalaisia miehiä on lähetettävä muualle koulutettavaksi. Ajatus toteutui jääkäri liikkeessä.

Kun Ruotsi oli kieltäytynyt antamasta sotilaskoulutusta suomalaisille vapaaehtoisille, käännettiin Saksan puoleen. Neuvottelujen tuloksena sadoittain nuoria miehiä poistui salaa maasta matkustaakseen vieraalle maaperälle, Kuninkaallisen Preussilaisen Jääkäripataljoona 27:n riveihin. Tähän uhkayritykseen liittyivät vain ne nuorukaiset, jotka joko pitivät ottamaansa askelta kansallisena välttämättömyytenä tai lähtivät tuntemattomalle retkelle seikkailunhalusta tai molemmista vaikuttimista samalla kertaa. Luonnonvalinta piti huolta siitä, että itseinäistävän Suomen kantajoukko oli koostunut sopivista aineksista.

Suomalaiset vapaaehtoiset joutuivat Saksassa ankaraan koulutukseen, jossa heidän sotilaalliset ominaisuutensa tulivat kovalle koetukselle. Omasa kokemuksestaan he huomasivat, mitkä preussilaisen järjestelmän piirteet sopivat ja mitkä eivät sovi suomalaisille.

Tilanteen kehitys Suomessa johti siihen kaiken odotuksen vastaiseen tulokseen, että Suomen vapauttamiseen valmistautuneet jääkärit joutuivat taistelemaan paitsi venäläisten karkoittamiseksi, myös omia kansalaisia vastaan. Ratkaisevaksi tekijäksi tässä veljessodassa muodostui ennen kaikkea "valkoisten" armeijaa elähdyttänyt itsenäisyysaate, johtajiston sotilaallinen taito ja jääkärien hyökkäyshenki.

Itsenäisen Suomen ensimmäisten puolustusvoimain katselmuksessa toukokuun 16. päivänä 1918 ylipäällikkö, kenraali Mannerheim tunsu varmasti suurta huolta isänmaansa kohtalosta lausuessaan puheensa lopuksi: "Muistakoot Suomen miehet, että ilman yksimielisyyttä ei luoda vahvaa armeijaa ja ainoastaan voimakas kansa voi turvallisenä käydä kohti tulevaisuutta". Silloin oli ehkä huolenaihetta, mutta ristiriidoista ja eripuraisuudesta selvittiin aikaa myöten. Tämän jälkeen nuoren valtion kehitys saattoi jatkua kaikilla aloilla.

Jo vapaussodan armeijan organisointi oli ollut vaativa tehtävä, mutta vielä vaativampi oli sen jälkeisenä parina rauhan ajan vuosikymmenenä suoritettu puolustusvoimain kehittäminen. Maavoimat muodostettiin saksalaisen esikuvan mukaan divisiooniksi, jotka kuitenkin saivat omaleimaisia ja olosuhteisiimme soveltuvia erikoispiirteitä. Lisäksi perustettiin pienet meri- ja ilmavoimat. Pätevän asevelvollisten koulutuksen järjestäminen oli ehkä kaikkein vaikeinta. Ohjesäännöt puuttuivat ja koulutustehtäviin käyttökelpoisen henkilöstön jo aikaisemminkin vähäistä lukumäärää käyty sota oli entisestään pienentänyt. Vaikeuksiin käytiin kuitenkin ennakkoluulottomasti ja ripeästi käsiksi. Ohjesääntöjä käännettiin ja kirjoitettiin, johtajia koulutettiin ja ulkomaisilla opintomatkkoilla pyrittiin kartuttamaan menestyksellisessä sotilaskoulutuksessa tarvittavia tietoja ja hankkimaan uusia kokemuksia. Yritteliäisyydellä ja uutteruudella saavutettiin pian mainioita koulutustuloksia, jotka mielihyvällä todettiin erilaisissa tarkastuksissa. Suuri ansio sotilaskoulutuksen ja -hengen kohottamisessa oli vapaaehtoisilla maanpuolustusjärjestöillä. Niiden työhörottivat osaa kaikki kansankerrokset sellaisessa laajuudessa, että maailmansotien välisessä Euroopassa sille tuskin on vastinetta muualla kuin Sveitsissä.

Asevelvollisten koulutukseen löydettiin pian ilmeisen oikeat ja tehokkaat muodot. Kadettikoululla ja Sotakorkeakoululla oli erittäin suuri merkitys korkeatasoisen, teknillisesti oikein ajattelevan ja yhtenäisen upseeriston kehittämisessä. Sensijaan armeijan varushankintojen suhteen tilanne näytti huonolta. Aseistus oli suurelta osalta vallattua ja sitäkin oli kenttäarmeijan tarpeita varten aivan liian vähän. Kohtalokkainta oli, että puolustusvoimilta puuttui melkein kokonaan panssari- ja panssarintorjunta-aseistus. Ulkolaiset sotilasjohdot saattoivat syystä epäillä Suomen kykyä puolustaa puolueettomuuttaan.

Tuntematonta on, missä määrin tällainen ajattelutapa oli syynä Neuvostoliiton vaatimuksiin vuonna 1939 saada Leningradin turvaamiseksi Suomelta osa Karjalan kannasta ja tukikohtia Suomenlahdelta. Eräiden tutkijoiden mukaan Neuvostoliitto teki erehdyksen arvioidessaan Suomen taistelukykyä ja aloittaessaan sodan — oletettua sotilaallista tyhjiötä ei ollut, vaan hyökkääjä sai vastaansa yksimielisen ja puolustustaitoisen armeijan, jonka taistelua laaja kotirintama tuki ennennäkemättömällä päätäväisyydellä.

Armeijamme ryhmittyi rajoille puutteellisesti varustettuna. Noin puolelle palvelukseen kutsutuista miehistä ei voitu antaa edes sotilaspukua. Vyö, leipälaukku ja kokardi olivat ainoat varusteet, joita riitti kaikille.

Kriisin ollessa ovella yritettiin nopeasti parantaa armeijan materiaalista tilaa lisäämällä huomattavasti hankintamäärärahoja. Jo aikaisemmin kotimaassa kehitetyt konepistooli, kranaatinheitin ja panssarintorjunta-aseistus eivät kuitenkaan ehtineet taisteleville joukoille tarpeeksi ajoissa. Näiden oikea-aikainen saaminen olisi merkinnyt yksityisen

miehen ja joukon taistelutehon suurta voimistumista. Kenttätykistön puolella etevä matemaatikko, kenraali Nenonen oli laatinut uudet, korkeatasoiset ampumamenetelmät, jotka mahdollistavat äärimmäisen tarkan ja keskitetyn tulenkäytön. Ampumatarvikkeiden puutteen vuoksi kenttätykistömme ei pystynyt antamaan riittävää tukea etulinjassa moninkertaista ylivoimaa vastaan taistelevalle jalkaväelle. Tämä maksettiin usein raskaina ja tietystä mielessä tarpeettomina tappioina.

Talvisodassa täytyi suomalaisen sotilaan loihkia esiin kaikki parhaat ominaisuutensa. Jokaiselle johtajalle ja rivimiehelle antoi sisua vakaumusasiansa oikeutuksesta. Perinnäinen tottumus liikkumaan talviolosuhteissa ja metsässä toi niin suuria etuja suomalaisille, että monin paikoin pystyttiin alivoimaisin joukoin suuriin tuhoamistaisteluihin. Taitavasti johdettuna tykistömme tuotti viholliselle ankaria tappioita, vaikka toisinaan oli ammuspuutteen vuoksi kiellettävä tulittamasta pienempää kuin pataljoonan suuruista maalia. Panssarivoimia vastaan taisteltaessa osoittautuivat polttopullot häikäilettömien suomalaisten käsissä tehokkaiksi aseiksi. Sodan lopputulosta ei kuitenkaan voitu muuttaa: musertava ylivoima pääsee aina aikaa myöten voitolle.

Raskaista henkilötappioista ja alueellisista menetyksistä huolimatta tärkeä talvisodan voitto oli se, että Suomi säilytti itsenäisyytensä. Tätä ei aina muisteta tai haluta muistaa arvosteltaessa sodan lopputulosta. Toisena tärkeänä saavutuksena on pidettävä Suomen sotilaallista merkityksettömyyttä koskevan harhakuvitelman särkemistä. Vastustajamme ja koko muu maailma saivat kokemuksen siitä, että tämä kansakunta tahtoi puolustaa itseään ulkoapäin tulevia hyökkäyksiä vastaan ja kykeni sen omissa olosuhteissa tekemään. Tuskin todistusvoimaisempaa näytettä halustamme elää riippumattomana olisi enää voitu esittää.

Jatkosodan jälkeen puolustuslaitos eli kituen, osaksi unohdettuna omissa oloissaan. Sotakorvaukset, asuntotuotanto, kansalaisten työllistäminen ja siirtolaisten asuttaminen pantiin luonnollisesti tärkeysjärjestyksessä etusijalle. Myös ihmisten maanpuolustuksellinen ajattelu oli vähäistä, jokaisella oli täysi työ omien asioitensa hoitamisessa ja monivuotisten katkerien taistelujen jälkeen tunnettiin selvää sotaväsymystä. Puolustuslaitokselle myönteinen ilmapiiri alkoi palautua 1950-luvulla, jolloin päästiin asiallisiin maanpuolustuskeskusteluihin ja jolloin laadittiin ensimmäinen sodanjälkeinen puolustuslaitosta koskeva pitkäkätähtäimen perushankintaohjelma.

Nykyisen turvallisuuspolitiikkamme kulmakivenä ovat valtiojohdon harjoittama ulkopoliittikka ja maanpuolustus. Suomen asema ja sen omaksuma puolueettomuuslinja on viime vuosina selkiintynyt sekä meille suomalaisille että myös ulkovalloille. Niin idän kuin lännenkin valtiomiehet ovat lausunnoissaan hyväksyneet puolueettomuuspyrkimyksemme.

Tärkeä puolueettomuuspolitiikan osatekijä on puolustusvoimat. Sen ensimmäiseksi tehtäväksi on määritetty estää olemassaolollaan valtakunta joutumasta sotaan. On luonnollista, että selviämme tästä siitä paremmin mitä tehokkaammat puolustusvoimat omistamme. Mutta tämä tehokkuus on luotava rauhan aikana, ja se on saatava ennen kaikkea ulkovaltojen tietoon. Mikäli emme onnistu pitämään valtakuntaa irti sodasta, on puolustusvoimain toisen tehtävänä vihollisen hyökkäyksen torjuminen. Puolustustahtomme ja -kykymme on myös oltava kriittien tiedossa joka hetki.

Puolustusvoimiemme tämänhetkistä suorituskykyä puntaroidessa eräitä tarkastelukohteita ovat varusmiehille annettava koulutus, käytössä oleva välineistö ja maanpuolustushenki.

Rauhan ajan puolustusvoimain yksi tärkeimpiä tehtäviä on varusmiesten kouluttaminen. Lyhyenä palvelusaikana miehille on opetettava kaikki taistelukentällä esiintulevat perustilanteet ja toiminta niissä. Varusmiesten erinomainen sotilasaines ja palvelusharrastus auttavat huomattavasti tulokselliseen päämäärään pyrittäessä. Kuitenkaan ei pidä unohtaa niitä vaikeuksia ja rajoituksia — useimmiten puolustusvoimain henkilöstöstä riippumattomia — joiden koulutusta haittaava vaikutus on varsin selvä. Puolustusvoimain antamaan koulutukseen luotetaan siviilipiireissä. Tällaisen vastauksen antaa vuonna 1964 suoritettu mielipidetutkimus, jossa yli 80 % kansalaisista piti varusmiestemme koulutusta joko hyvänä tai erittäin hyvänä.

Maanpuolustusvalmiutemme heikoin kohta on epäilemättä puolustusvoimain materiaalisessa varustuksessa. Puolustuslaitoksen esittämien puolueettomuuden suojaamisen kannalta vähimmäistarpeiksi arvioitujen lisämäärärahojen hankkiminen edellyttäisi kokonaispuolustusmenojen nostamista asteittain kolmanneksella. Tähän ei kuitenkaan ole vielä päästy.

Siitä huolimatta kehitys on tälläkin sektorilla kulkenut eteenpäin. Jalkaväkemme uusittu aseistus on täysin ulkolaista luokkaa, sinkojen ja ohjusten panssaritorjunta-arvoa pidetään erinomaisena ja kotimaiset kranaatinheittimet sekä tykit ovat saaneet tunnustusta ulkomaillakin. Myös muuta välineistöä on parannettu ja lukumäärää lisätty mahdollisuuksien mukaan. Puolustusvalmiuden kohottamiseen tähtäävissä perushankinnoissa olemme hyvällä alulla.

Ilman maanpuolustustahtoa ei parhaimmillakaan aseilla varustetulla armeijalla voi olla taistelussa menestystä, eikä se voi rauhan aikana hoitaa tehtäviään kunnolla. Samoin puolustusvoimamme tarvitsevat kansalaisten tuen pystyäkseen vahvalta perustukselta luomaan, ylläpitämään ja kehittämään maan puolustamisessa käyttökelpoisia joukkoja. Isänmaallinen mielenlaatu syntyy, jos ihmiset vapaaehtoisesti haluavat säilyttää ja kehittää meille vallitsevaa elämänmuotoa. Samalla he ovat myös

valmiit puolustamaan maansa valtiollista ja alueellista koskemattomuutta. Oikeaa isänmaallisuutta seuraa siis realistinen käsitys puolustusvoimain tarpeellisuudesta.

Tutkimuksen mukaan 4/5 suomalaisista tulee puolustamaan maataan hyökkäyksen sattuessa. Isänmaallisuutta kansalaisillamme kyllä on, mutta se ei ilmene kovinkaan selvänä ulospäin. Toisaalta — rehellinen työnteko, henkilökohtaisen vapauden, valtakunnan aseman, kansalaisoikeuksien ja perinteiden oikea ymmärtäminen — tähän juuri on isänmaallisuutta.

Puolustuslaitos vastaa puolustustahdon lujittamisesta asevelvollisten keskuudessa. Tähän sillä onkin erinomaiset mahdollisuudet. Siviilipuolella maanpuolustuksellinen kasvatus jää lähinnä kotien ja koulujen tehtäväksi. Tätä työtä ei nykyisenä aikana saisi laiminlyödä.

Puolustusvoimiemme suorituskykyä arvioitaessa olisi tarkasteltava vielä monia seikkoja, mutta siihen ei ole tässä yhteydessä mahdollisuutta. Tuntuu kuitenkin siltä, että Suomen puolustusvoimat nimenomaan näissä olosuhteissa muodostavat varteenotettavat voimatekijät. Itseään pettävään yliarviointiin ei tietysti saa syyllistyä, mutta perusteeton omien mahdollisuuksien aliarviointi ei liene myöskään paikallaan.

Puolustusvoimain 50-vuotistaival on ollut hyvin vaiherikas. Siihen on mahtunut rauhallisen koulutuksen ja suunnittelun kausia, mutta se sisältää myös erittäin vaikeita sotavuotia, jolloin kansakunnan kestäkyky on jännitetty äärimmilleen. Kaikista koettelemuksista puolustusvoimamme ovat selviytyneet kunnialla. Kärsimyksiä ja uhrauksia ei ole voitu välttää, mutta niiden vastapainoksi me elämme nyt vapaassa itsenäisessä maassa.

SATTUI

Tapahtui Panssaritorjuntakomppanian vääpelin toimistossa, että noin kello 9.30 vääpelin toirniston ovelle koputettiin rajun sotilaallisesti. Toimistossa oli tapahtumahetkellä ylivääpeli Meronen, alikersantti Immo ja korpraali Postila. Vääpeli vastasi: "Jaa". Sisään vääntäytyi alokas Mansikkala. Kopsauttihe sotilaallisesti kantapänsä yhteen ja kääntyi korpra Postilan puoleen. "Herra korpraali, saako puhutella "Puhutelkaa" "Herra korpraali, asiaa komppanian vääpelille "Puhuttelun tuloksena oli se, että yliv. Meronen nauruun tikahtumaisillaan huokasi alokkaalle "Ulos".

Hengellinen työ Lapissa

On Herra mun aarteeni kallehin
Ja perintöosani kaunehin
Mun siitä on riemuni suuri
Soi ihanan maan mulle arpani (virsik. 345)

Lapin hengellinen perintö on nähtävänä siinä vahvassa elämäntyylissä, joka on jokaisella Pohjois-Suomen asukkaalla. Tämä pohja on niin vanha kristillinen perintö, ettei sille suinkaan etelän asukkaiden tekemät joiut taikarummuista saata vetää vertaa. Näiden karujen seutujen perinnön säilyttäminen tulee varmaan olemaan myös LapJP:n hengellisen toiminnan perusedellytyksiä. Ilman maan ja kansan perusuonteiden tuntemusta on vaikeaa sen keskellä toimia. Lapin kansasta on sanottu, että se on ennakkoluulotonta — ja niin onkin, mikäli tulija täyttää itse ne määrättyt rehellisyyden ja suoramielisyyden normit, jotka erämaan kansa on niin hyvin täällä kuin muissakin karujen olosuhteiden keskellä kasvaneena omaksunut.

Maamme suurena onnena on ollut — jo niin sanomattoman paljon ennen muiden erämaiden asukkaita — omaksua luku- ja kirjoitustaito. Samaan aikaan kun Amerikkaa vasta etsittiin, juurtui jo Suomen erämaiden asukkaille luterilainen usko myös painetun sanan välityksellä. Rounalan kirkko Käsivarressa on 1500-luvun eräitä kauneimpia ilmentymiä tässä asiassa. Jo Kalmarin unionin aikana oli Lapin vaimo käynyt ”kuninkaissa”, kuningatar Margaretan luona pyytämässä Lapin kairoille kristillistä opetusta. Ristiretkiemme ajoilta on jo Suensaareissa, Torniossa ollut pappi ja — Kemin ollessa vielä veden alla — nykyisen Liedakkalan tienoilla Kemijoen ensimmäinen kirkko.

Kun Kemin seurakunnan ensimmäiset kappalaisen virat perustettiin v. 1648 Inariin ja Kemijärvelle, tuli jo 1600-luvulla Jumalan sanan voitto myös pakanuuden viimeisessä keskuksessa, Sompiossa voitetuksi. Nimet sellaiset kuin Esias Pictorius, Tuderus, Fellman ja Rungius eivät ole nykyajan kulkijalle paljon puhumassa. Kuitenkin olisi toivottavaa, että heidän elämäntyönsä, samoinkuin Juhana Wegelius nuoremman toiminta Njangijärvellä ja Karesuannossa sekä hänen mittava, 2000 sivuisen postillansa julkaisu hänen ollessaan 1700-luvun puolivälissä Torniossa saisi myös mittavan julkaisun muodossa suurelle yleisölle tiedoksi Lapin pyhintä ja herkintä perintöä.

Että tämä perintö on tosiasia, eikä vain ”uskovaisten puhetta”, sen voivat aikakirjat parhaiten kertoa. Esim. viime vuosisadan Tornionlaakson perunkirjoitukset kertovat, kuinka tuota samaista Wegeliuksen postillaa oli suurena aarteena vielä ensipainoksena säilynyt tässä jokilaaksossa ainakin satakunta kappaletta.

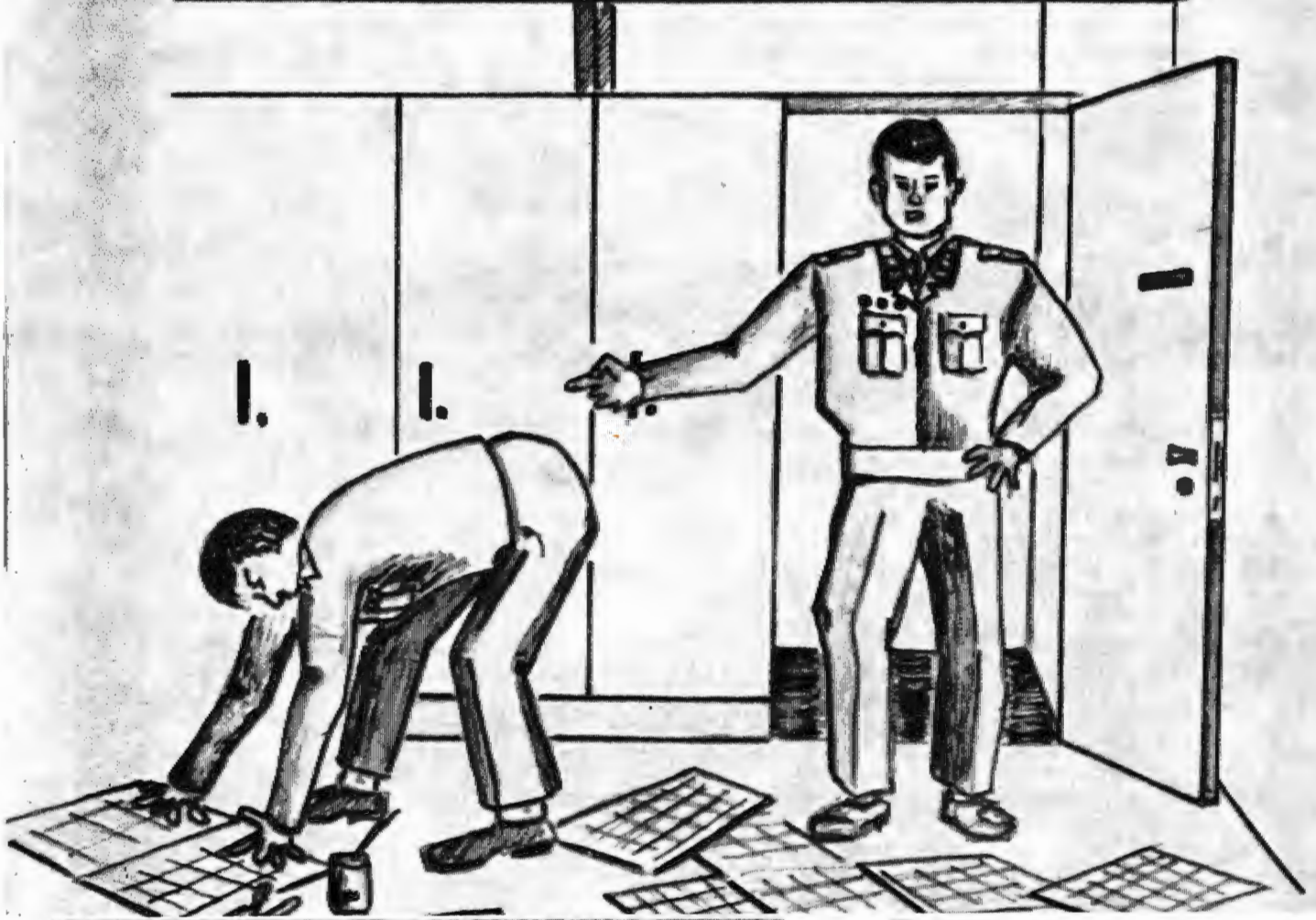
Herrnhutilaisliikkeen vaikutus myös 1700-luvulla toi käyttöön ”pyhäkokoukset” eli ”lukijaiset”, kuten niitä vanhat nimittivät, joita vieläkin pidetään eri puolilla Lappia. Se valtava ”protesti” ja todellakin ”radikaalinen” — juuriin ulottuva toiminta, joka Lars Levi Laestadiuksen ja Juhana Raattamaan toimesta hyvän joukon toistasataa vuotta sitten antoi ”tulta hankien ylle” on vertaansa vailla. Jos suomalaiset elämänliikkeet etelä-Suomessa ovat myös syntyneet nimenomaan suomalaisina kansanelämän muotoina, on sitä sanottava nimenomaan laestadiolaisuudesta eri muodoissaan. Kun jossakin salojen ja selkosten pitäjässä Pudasjärvellä voidaan viedä kirjoihin koko pitäjän alueella toistatuhantinen pyhäkoululaisjoukko, ei se kenties sano vielä paljoa. Mutta kun samassa pitäjässä voidaan mainita olevan yli 40 ”puhuvaista veljeä” yli 100 pyhäkoulunopettajaa rinnalla, osoittaa tämä, niinkuin koko laestadiolainen kristillisyyden olevan nimenomaan maallikkokristillisyyttä.

Radikaalisuus laestadiolaisuudessa on vaikuttanut erämaiden raitistumiseen. Nimenomaan saamelaiskansa olisi varmaan hävinnyt peräti etelän ”joparien” kynsissä, jos ei Laestadiuksen voimakas parannussarna olisi näyttänyt syntiä synniksi ja Jumalan armoa Jeesuksen veressä siksi voimaksi, joka vasta kuultuna sanana saattoi vaikuttaa omantunnon heräyksen ja johtaa omakohtaisen parannuksen tielle.

Edellä oleva sanonee sen taustan, jonka perusteella Lapin karujen ja ulkonaisten puutosten keskellä kasvaneet nuoret miehet astuvat isänmaallista velvollisuuttansa suorittamaan. — Varusmiesaikanaan posiolaisen alikersantin Pekka Tapanisen v. 1966 suorittaman gallupkysymysten asettelun pohjalta voi vain pari kuvaavaa esimerkkiä mainita tästä osoituksena. Uskon Jumalaan: — 0,5 % ei, — 13 % en osaa sanoa, — uskon 86,5 %. Uskon Jeesukseen Kristukseen Vapahtajana ja syntien anteeksi antajana: — 2 % ei, — 21 % en osaa sanoa, — 77 % uskon.

PALVELUSTA

ESIKUNTA TYÖSKENTELEE

MITALLEJA

Pari lapiollista...

Jo muinaisessa Vaasassa ylik. V. Kujala ja siloloinen kers. Vierre kouluttivat muutaman saapumiserän pesunkestäviä pioneereja. Kuitenkin vasta pataljoonan siirryttyä nykyisille taistelutantereilleen, näki korkea esikunta siellä jossakin aiheelliseksi perustaa pioneeriupseerin vakanssin. Tästä päätöksestä ihastuneena saapui pataljoonan ensimmäinen pioneeriupseeri luutnantti E. Laitinen syksyllä -64 tuoden lisäväriä ruska-aikaan. Ensitöikseen Laitisen johtamat pioneerit "suutarivat" Vuotsossa 1366 ammusta vaarattomaksi. Sen lisäksi että Laitinen oli pataljoonan ensimmäinen pioneeriupseeri, on hän myös toistaiseksi viimeinen, joka on ajellut joukkoineen nelostietä pitkin syöksyveneellä ja suorittanut Ylimenokoulutusohjeen mukaisen rantautumisen suoraan talon katolle. Tätä Pelkosenniemen suurtulvien aikaistekoa ei kumpikaan seuraaja ole edes yrittänyt jäljitellä. Edelleen ltn Laitisen johtamat pioneerit ovat toistaiseksi viimeisiä, jotka ovat suorittaneet lehmien ylikuljeuskokeiluja syöksyveneillä Ivalon suurtulvien aikana. Pioneerivälinevarastoon on saatava lehmien pelastusliivejä ja Ivaloon muutama terävä kirves myöhempää tarvetta varten, oli kokeilujen lopputulos.

Yliluutnantiksi kohonneen Laitisen tuli vapauttamaan ltn V. Inkilä kaamoksen kynnyksellä -66 ja hänen valtakautensa kesti seuraavan vuoden syksyyn. Toimikautenaan ehti V. Inkilä rakennuttaa kaihomielirunoilijoiden ylistämän savusaunan Ämpärisaareen. Enää on vain ratkaistava mihin sitä käytettäisiin. Toinen mittava urakka hänen aikanaan oli Lokan allastyömaalla, missä hän ja väepeliksi kohonnut Vierre rakennuttivat pioneeri-koulutuksen saaneilla jääkäreillään Bailey kalustosta mahtavan Luiron ylikulkusillan. Kun Inkilä oli mielestään saanut riittävästi 5-pisteen syrjäseutulisiä, ilmoitti hän jättävän paikkansa, että seuraava pioneeriupseeri näkisi elävän poron kävelevän.

Ltn P. Ahon valtakausi on sattunut jotensakin työteliääseen aikaan. Senpä vuoksi onkin tekeillä uusi aloite, jonka mukaan vuorokauteen lisättäisiin parituntia, siis 26 tuntia vuorokausi ja viikkoon yksi päivä lisää. Tämä päivä todennäköisesti tulee sijoitettavaksi lauantain ja sunnuntain väliseen lounaan. Helsingin sanomiin verrattavan Lapin Kansan mukaan on Ahon valtakautena suoritettu seuraavat valokuvaukselliset työt:

lisää...

— Ivalon raivaus syksyllä -67, mikä on ilmeisesti suoritettu jotensakin suurpiirteisesti, koska tänä kesänä on jälleen työt käynnissä.

— Korvasen kolmikerroksisen kivikansakoulun räjäyttäminen, mihin kansakoulun opettajat ovat lasuneet julkisen paheksumisensa.

— Käyrämön pukkisillan pystyttäminen Juhannusaaton julistamiseksi. (Se jääkäri, joka lähti kavalasti pukki mukanaan virran alajuoksun suuntaan, on ilmoittautunut Kemissä ja väittänyt virran nopeuden olleen hänen pituudelleen liian suuren.)

Tämän lisäksi on suoritettu talven aikana metsän kaatoa Kyläjärven uran suunnalla; sirkkelisahausta, missä on ollut tarkoituksena tutkia, mitkä ovat ne vaikeudet, jotka lähinnä vaikeuttavat sahausta yöttömänä yönä. Viimeisenä koettelemuksena oli Kyläjärven siltojen rakentaminen alueelle, jonne juntan järkälekin vietiin uittamalla kilometrin päästä.

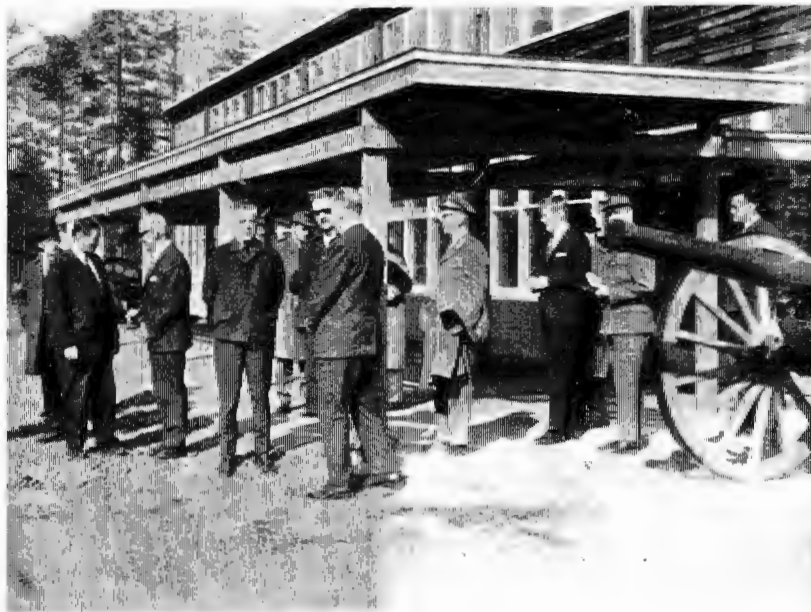
Pioneerityökohteita on runsaasti Lapissa. Tällaiset tarjoavat hyviä mahdollisuuksia ja tilaisuuksia koulutuksen havainnollistamiseksi ja totuuden mukaiseksi saamiseksi, mihin kaikissa varuskunnissa ei ole läheskään mahdollisuuksia. Tosin varsinaiset koulutusohjelman mukaiset harjoitukset jäävät joskus kyseenalaisiksi, kuten viime sotaharjoitus osoitti: Erotuomarit ihmettelevät vieläkin sillanräjäyttämistä ja sen onnistumiseen vaikuttaneita tekijöitä; aidalta he ovat jo tosin laskeutuneet alas.

Pioneerihenkilöstöstä käydään joskus sanan vaihtoa yksiköstä yksikköön. Kysymys on lähinnä mitenkä jokainen pioneerikoulutuksen saanut henkilöuntaan kuuluva saataisiin edes käsittelemään kovia nalleja ja edes katselemaan varamiinoittamista viereisestä kasarmista. Näin ollen kenelläkään pioneerilla on tuskin mitään sitä vastaan, että vähitellen joukkueen saapumisesta siirryttäisiin isompiin kunnes saataisiin pystyyn horisontissa kangasteleva pioneerikomppania.

4. 6. 1968

SE LEVISI

OLI VIERAITA

Parivartiassa

Ampu tulee...

Käskynantoa

Vänrikit

Toimituksen nurkka

Täältä tullaan taas, nimittäin tämä yhteinen Etupyörämme. Nyt kun tämä lehti ilmestyy kolme kertaa vuodessa olisi paikallaan kolmivaiheinen nimi, esimerkiksi kevätnumero olisi etupyörä, kesänumero keskiö tai välipyörä ja talvinumero olisi taka- tai joulupyörä. Mitä itse lehden sisältöön tulee, on Etupyörässä tästä lähtien noin puolet RAUK:a, käsittäen oppilaiden kurssitörmäilyt. Se osa lehdestä on oppilaskunnan yhteistoiminnan tulosta. Loput on pinnerretty kokoon muuten. Näin juhluvuoden kunniaksi sisältökin on paremminkin SA yleistä kuin Lapin Jääkäripataljoonaa. Näin kesän aikana lehden synnyttämisessä on omat vaikeutensa, mutta onpahan ne sitä varten että ne voitetaan.

Varsinaiset vuosikatsaukset tulevat aina siihen keväiseen Etupyörään, joten niitä ei tässä numerossa näy.

Sitten vuosipäivän jälkeen on lumetkin sulaneet, joskin ne olivat tiukassa kuin koiraan poikiminen. Kesä on ollut normaali ja juhannuksena satoi, kuten tavallisesti on tehnyt. Syksyä kohden ollaan menossa kovaa vauhtia.

Kevätsota sodittiin hirmuvauhtia reserviläisten junaillessa johtajatehtävissä. Niin löytyi "Töpsän sankarit ja Jeesiön ristin saajat". Reipasta porukkaa olivat reserviläiset. Mukava oli heidän kanssaan touhuta.

Tämä lehti ilmestyy maatalousnäyttelyn kynnyksellä. Tällä kertaa pataljoona esittäytyy ja esittelee armeijamme ja omaa toimintaansa Länsi-Lapin alueella. Toivomme pääsevämme myös täällä kansan sydämeen ja että saisimme luotua molemminpuoliset, hyvät suhteet paikallisen väestön kanssa. Ensituttavuutemme ei jää varmaankaan ainoaksi. Tosin Lappi on laaja, mutta varmaan jääkärimme tulevissa harjoituksissa kulkevat Lappia ristiin rastiin, joten varmasti vielä tavataan.

Pataljoonan vanhoille veteraaneille — tervehdin heitä erityisen lämpimästi, tulkoon tiedoksi, että Kilta on saanut suururakkansa tehdyksi. Joutselän taisteluitten muistopatsaan jäljennös sankarilaattonen on nyt lopullisesti valmis ja luovutettu Lapin Jääkäripataljoonan vaalittavaksi. Samalla saanen kiittää kaikkia lahjoittajia, jotka ovat lahjoituksiltaan edesauttaneet muistomerkin syntyä.

Jälleen on kotiutunut ja pian taas kotiutuu saapumiserä. Lapin Jääkärit, muistattehan, että Kilta vaalii Teidänkin ikäluokkanne perinteitä ja odottaa Teidän mukaan tuloanne aktiivisena jäsenenä Killan riveihin. Alkääpä unohtako tätä palveluksessa olevien Lapin jääkäreiden ja reservin riveihin siirtyneiden yhdyssidettä.

Toivotan kaikille lukijoille hyvää loppukesää ja kiitän ilmoittajia heidän Etupyörälle antamastaan tuesta. Näkemiin joulukuuhun!

TOIMITUS/PEE-TEE

Näkemiin...

Ups.kok. Juhani Reentilän puhe
saap.erä II/67:n kotiuttamisjuhlas-
sa Sodankylän Sotilaskodissa 3. 5.
1968.

Aluksi haluan ilmoittaa teille yleisen salaisuuden: II/67 lähtee huomenna, ikävä kyllä — kaikeksi onneksi, siviiliin.

Hyvät kouluttajamme, te olette nähneet meidän eteemme paljon vaivaa, mutta tämä vaivanäkönne ei ole mennyt hukkaan. Te olette saaneet meidät tajuamaan mikä on sotilaan henkilökohtainen vastuu ja mikä on joukon johtajan vastuu itsestään ja joukostaan. Tämä ei ole selvinnyt meille sillä, että te olisitte asian pelkäästään sanoin ilmaisseet, vaan vastuu on käynyt ilmi teidän omasta toiminnastanne ja esimerkistänne koulutuksen yhteydessä. Samalla tavalla on meille kirkastunut myöskin koko puolustuslaitoksemme tehtävä ja vastuu maastamme ja kansastamme.

Täytyy myöntää, että se into, jota te koulutussessanne osoitte, ei aina ollut meidän mieleemme. Paljon hauskempi ja rattoisampi olisi ollut istuskella jonkin vaaran rinteellä keittelemässä tulilla kahvia kuin ryömien ja syöksyen aina välillä rynnäkköhuutoa huutaen valloittaa sitä samaa vaaraa. Kuitenkin näin jälkepäin ajatellen huomaamme, että tuo kaikki oli sittenkin tarpeen aina niitä marsseja myöten, jolloin opimme olemaan hiljaa rivissä.

Me emme kannata teille kaunaa, vaikka joskus alokasaikanamme käsityksemme teistä oli osa ilkeämielisestä varuskuntamääritelmästä: Varuskunta on alue, jolla hullut kapiaiset räykkäävät ihmisten viattomia lapsia. Toivomme, että tekään ette kannata meille kaunaa ettekä pane pahaksenne, vaikka joskus vuosien kuluttua tulemme, tartumme hihastanne kiinni ja sanomme: ”Tuu kahville — se maksaa, jolla on isompi tili!”

Kun nyt katsette ympärillenne, huomaatte, että koulutuksenne ei ole mennyt hukkaan, sillä joka puolelta teitä tuijottavat terävät jääkärien silmät, joista huomaa, että pojasta on tullut vastuuntuntoinen mies. Tämä terävä katse on niin suuri kiitos teidän uhrautuvalla ja ansiokkaalla työllenne, että saatte ja voitte nostaa rintaanne ja olla tyytyväisiä.

Kotiutuvat, ottakaa hyvä asento ja muistelukaa. Oli heinäkuu ja 15. päivä. Oli helteet. — Te muistatte, miltä tuntui ryömiä sulkeiskenttä päästä päähän silmät ja korvat puolillaan hiekkaa. Te muistatte, miten saappaat hankasivat ja hiki virtasi. Välillä satoi vettä, mutta se ei hidastanut ryömistämme, joka silloin tapahtui kurassa ja mudassa. Te muistatte, kuinka ajoitte polkupyörällä lähes 400 km saavuttaaksenne jääkärien arvon. Vertaillessanne toisten varuskuntain valamarsseja voit-

te naurahtaa halveksuvasti: ”Jääkärien arvon saavuttaminen oli meillä kuitenkin eri tiukassa.”

Te muistatte sodan, jonka kävimme melkein heti maakuntamarssin jälkeen. Ajoimme polkupyörillä lähes 100 km Ristilammelle. Sodimme nukkumatta yötä päivää 3 vrk. Kaikki, niin PohPr:n, LR:n kuin LapJP:nkin miehet, olivat väsyneitä. Seuraavasta suorituksestamme, pp-marssi välittömästi takaisin Sodankylään, puhutaan Oulussa vieläkin. Jääkäri on ihmeellinen!!

Tähän sitten päättyvätkin yhteiset kokemuksemme, sillä erikoistuminen alkoi. Muutamat vetivät haalarit päällensä ja ryömivät autojen alle. Pian näistä miehistä ei mustaa taustaa vasten erottanut muuta kuin silmien valkuaiset ja nauravasta suusta erottuvan vanikkamurskaamon. Jotkut lähtivät katsomaan, miten vanhasta romukasasta tehdään moottorisaha tai muu vastaava pioneerien käyttöön soveltuva kone. Joillakin oli mahdoton halu vetää täyspakkauksen, aseensa ja polkupyörän lisäksi selkäänsä Topi ja lähteä jängälle koeajolle. Tuntui varmasti hauskalta taivaltaa, kun saapas upposi kokonaan. Eräät hurjat lähtivät RAUK:uun, ja voin vakuuttaa, että hauskaa oli sielläkin.

Kun ympäri käydään, niin yhteen tullaan. Jälkeen on II/67 yhdessä, mutta nyt viimeistä kertaa. Meitä ovat yhdistäneet monet kokemukset, jotka pysyvät kauan mielissämme. Näiden kokemusten mukana on muodostunut sellaisia henkilökohtaisia suhteita, jotka eivät koskaan katkea, mutta ei koskaan tule sellaista tilaisuutta, jossa olisimme kaikki samanaikaisesti koossa. Tämä tietää eroa, jonka saattaa jotenkin aavistaa tässä tunnelmassa. Jos tulemme käymään täällä Sodankylän Sotilaskodissa, emme tapaa tätä tuttua joukkoamme. Saatamme tavata omia kouluttajiamme, mutta vain vahingossa toisiamme. Vaikka me tunnemme eron haikkeuden, niin nämä vihreät sisaret, jotka ovat uhrautuvasti meitäkin palvelleet, eivät sitä tunne. Heistä emme ainakaan sitä huomaa. Heille me olemme eräänlainen massa, jota voidaan kutsua vaikka nimellä massa II/67. Jos massa II/67 häipyikin heidän silmistään ja jos he vaikka tuntuisivatkin pientä eron haikkeutta, niin pian he saavat uuden ilon, sillä seuraava massa II/68 saapuu heidän palveltavakseen. Joka tapauksessa me olemme erittäin suurella kiitollisuuden velassa näille sisarillemme, jotka palvelevat suomalaista sotilasta ja näinollen meitä. Tämän kukkakimpun luovuttaa teille erittäin kiitollisena massa II/67 (upskok Keponen ja kers Ruotsalainen).

Kaikkien katseista on selvästi saattanut havaita, että lähtömme täältä ei olekaan niin riemullinen kuin ennalta ajattelimme. Mutta kaikesta ikävästä ja eron haikkeudesta on jokaisen kotiutuvan huulilla samat sanat: EI YHTÄÄN AAMUSELLA!

9. 5. 68 PALKITTAVAT UPSEERIKOKELAAT JA RYHMANJOHTAJAT

Jalkaväkisäätiön plaketti:

Upskok Jorma Särkipaju 1.JK
Kers Sakari Markus EK

Reserviupseeriliiton maanpuolustusmitali:

Upskok Veikko Kilpeläinen 3.JK
Upskok Erkki Törmänen PstK
Upskok Markku Hedenmäki 2.JK

Reservialupseeriliiton pronssinen levyke:

Kers Veijo Roihu 3.JK
Kers Osmo Hjerp 1.JK
Kers Kalle Koivula 2.JK

Parhaat johtajat:

Paras jääkärijohtaja:

Upskok Jorma Särkipaju 1.JK
Kers Eakari Markus EK

Krh-johtajat:

Upskok Seppo Kepponen KrhK
Kers Erkki Kaltiola KrhK

Pst-johtajat:

Upskok Erkki Oinas PstK
Kers Reino Tiikkaja PstK

Pionjohtaja:

Kers Osmo Ruotsalainen PstK

Viestijohtaja:

Kers Sakari Markus EK

Itjohtaja:

Upskok Reijo Sairanen KrhK

Killan kunniakirja:

Kers Olli Nenola EK

Paras automies:

Jääk Rauno Koivisto EK

Paras radiomies:

Jääk Asko Pesonen

Paras bandvagnin kulj:

Korpr Raimo Vuojärvi EK

**14. 11. SAAPUMISERÄN 240 PÄIVÄÄ PALVEL-
VIEN JÄÄKAREIDEN KOTIUTTAMISJUHLASSA**

9. 6. 68 PALKITUT JÄÄKARIT:

Pataljoonan paras jääkäri: (patsas)

Korpr Heikki Hyypiö 1.JK

Komppanioiden parhaat jääkärit: (kunniakirja)

EK korpr Jorma Mikkola
1.JK korpr Heikki Hyypiö
2.JK korpr Eino Kettunen
3.JK korpr Olavi Lehtiniemi

Aselajien parhaat komppanioiden jääkärit

(kunniakirjat)

Paras pst-mies korpr Hannu Halmkrona
Paras pioneeri korpr Seppo Hagberg
Paras it-mies korpr Kari Vehniäinen
Paras krh-mies korpr Teuvo Alaluusua

Komppanioiden tyytyväisimmät jääkärit:

(sotilaskoti)

1.JK jääk Heimo Lakkala
2.JK jääk Hannu Ylläsjärvi
3.JK jääk Reijo Paavilainen
EK jääk Heikki Honkanen
KrhK jääk Mikko Raatikainen
PstK korpr Voitto Rauma

Paras ajomies: (Ravirenkään palkinto)

Jääk Heikki Rajaniemi PstK

Paras keittäjä: (Karjapohjola)

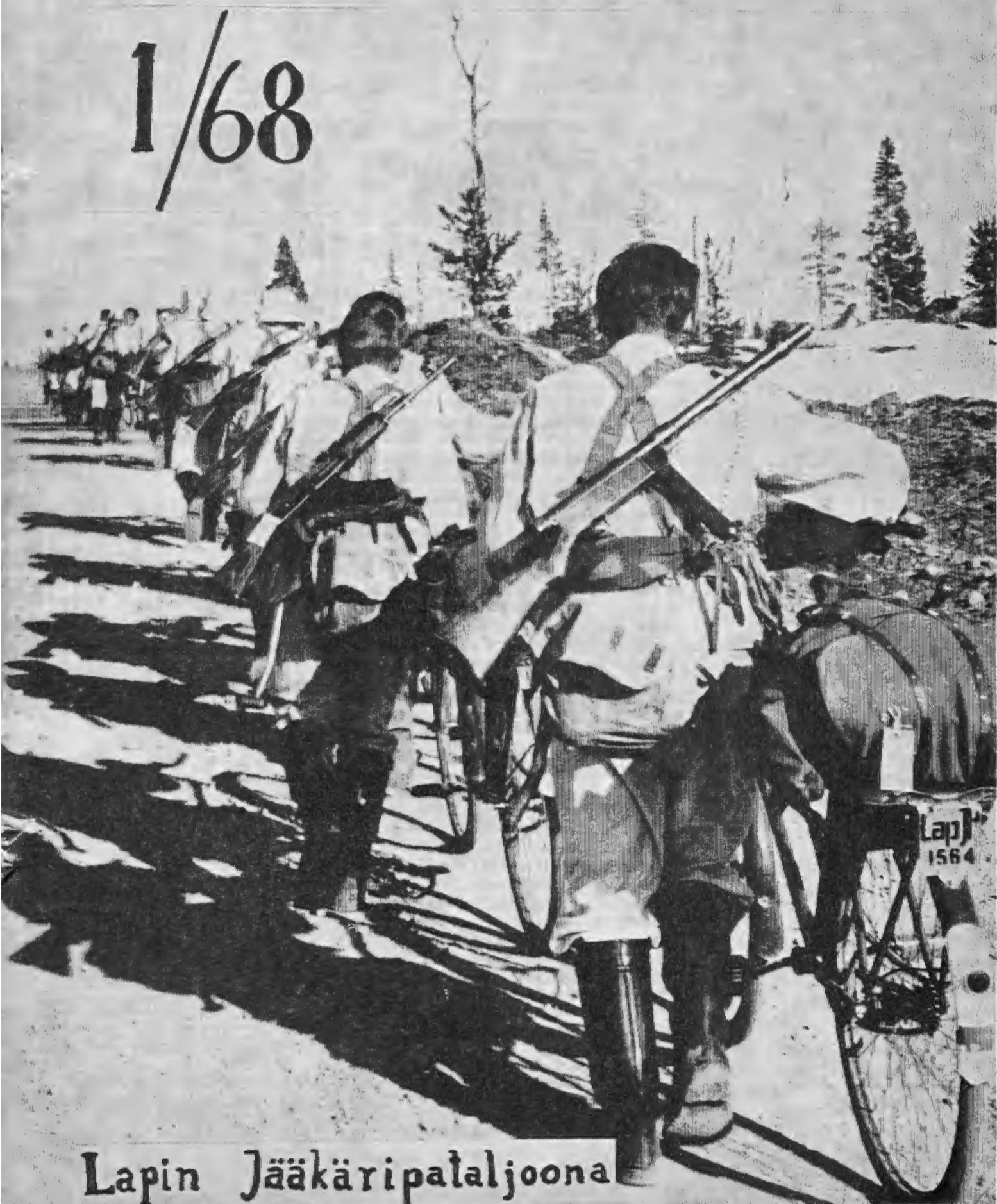
Jääk Vilho Saukko EK

Paras koiranohjaaja: (Kuivila—Kennel)

Jääk Mauri Pakarinen 3.JK

RAUK:n Kurssijulkaisu

1/68

Lapin Jääkäripataljoona

RESERVIALIUPSEERIKURSSILTA 1/68 VALMISTUNEET LAPIN JÄÄKARIPATALJOONAN RYHMÄNJOHTAJAT

Aliupseerikurssin päätyminen kohdallanne on nyt tosiasia. Voitte hyvillä mielin todeta saavuttaneenne 15 viikkoa sitten asettamanne tavoitteen valmistua ryhmänjohtajaksi. Nyt Teitä odottaa omien alaitenne parissa työ sekä vastuu koulutus- ja kasvatus tehtävässä, samalla kun Teistä on tullut heidän johtajansa ja esimiehensä. Eteen tulee kysymys, mitä alaitenne Teiltä ensisijaisesti odottavat? Jos minun pitäisi tuo vaatimus esittää yhdellä sanalla alaitenne puolesta, niin toivoisin sen olevan: Inhimillisyyttä. Siihen sisältyy tärkeimpänä se, että alaista on kohdeltava, käsiteltävä ja pidettävä aina ihmisenä. On ymmärrettävää, että esimiehen työ, tietysti alaisista riippuen, saattaa muodostua joskus kiusalliseksi jopa hermostuttavaksi. Kuitenkaan tuota painetta ei saa purkaa oikopäätä alaiseen, täytyy hillitä luonteensa ja suusta ulospurkautuvat sanansa. Alaista ei saa loukata, saattikka antaa hänelle sellaisia tehtäviä, joissa esimies käskynantajana ei ole enää pitänyt häntä ihmisenä. Inhimillisuus alaisianne kohtaan saa ensikädessä ryhmässänne aikaan hyvän hengen ja alaitenne oppivat pitämään Teitsä, vaikkapa aluksi hyvänä ihmisenä. Hyveenä inhimillisuus ei yksinomaan riitä, mutta se antaa kuitenkin hyvän lähtökohdan alaisen käsittelylle. Päämäärä, johon teidänkin kasvattajana pitäisi lopullisesti pyrkiä, on keskinäinen luottamus alaitenne kanssa. Vain sen avulla Teillä on sodan ajan vaativissakin tehtävissä mahdollisuus ryhmänne kanssa hyvin selviytyä.

Haluan lausua kiitokseni kaikille alaisilleni välillämme vallinneesta hyvästä luottamuksesta. Sen avulla on tosiaan pystytty saamaan aikaan kurssi 1/68:lle näkyviä työn tuloksia.

Reservialiupseerikoulun johtaja

Majuri V SALMI

Kurssi I/68 päättyi 9. 8. kestettyään hieman yli sata päivää kuten sitä edeltäneetkin kurssit. Olimme ns. kesäkurssi, ulkonaiset olosuhteet olivat parhaat mahdolliset. Tosin kesäinen Lapin luonto tarjosi meille myös erikoisuuden: talvisen pyöräilyretken Kumputunturin ympäri. Siitä tullaan puhumaan pitkään vielä siviiliin päästyämmekin. Aivojemme muistilokerot tulevat tekemään meille vielä kepposen; tarina Kumputuntureista tulee pikkumiljaa muovautumaan tahtomattamme paljon nykyistäkin sankarillisemmaksi. Kymmenen vuoden kuluttua sillä ehkä kykenee lyömään muutamia 50-luvun sotajuttujakin, ainakin niitä heikoimpia.

Tulimme tänne vast'ikään alokasajastamme selvinneinä, toisiamme tuntematta kukin omasta komppaniastamme. Elämä täällä osoittautui erilaiseksi kuin perusyksikössä. Enää ei ollutkaan sitä ikuista ryhmyriämme kannoilla joka paikassa ja aamusta iltaan. Oli vain oppilaita, jotka vuorotellen hoitivat erilaisia virkoja ja tehtäviä. Alussa

tottelimme näitä virkamiehiämme meihin peruskoulutuskaudella iskostetun "herran pelon" voimalla. Tämän lumouksen hälvettyä oppilasesimiehen yltä seurasi jakso, jolloin olimme liian "tuttavallisia". Loppukurssin aikana asialle löytyi jo oikea ratkaisu, yhteishenki astui itsekkyyden sijaan, murina taukosi ja koulutustarkoituskkin saavutettiin. Opimme kantamaan vastuuta myös toveriemme puolesta.

Kurssimme päätyttyä ei ero tovereistamme ole silti vielä lopullinen, jäämehän yksikköihimme toistemme läheisyyteen. Tammikuun ero on jo lopullisempi, sen jälkeen useimpia meistä yhdistää enään muistojen lisäksi kurssipuukko ja tämä julkaisu, jonka sivuilta voimme palauttaa mieliimme kevään ja kesän -68 tapahtumia.

Haluan kiittää kurssiajasta kaikkien puolesta koulun johtajaa, kuraattoria, kouluttajia sekä oppilastovereita.

Opp. TERVAHAUTA

Kukonaskeleita käsituliaseen ja taktiikan kehityksestä

Ruuti on vanha kiinalainen keksintö. Keksijä on tuntematon. Historia ei ainakaan suo kenellekään "ruudinkeksijä" nimitystä. Kiinalaiset itse käyttivät ruutia keisarinhovinsa juhlamenoissa ilotulituksiin yms. Kiinasta tämä keksintö ja sen valmistus sitten levisivät Eurooppaan, ja jo 1500-luvun alkupuoliskolla saivat kiinalaisetkin tuntea, minkä käytön virkeät eurooppalaiset olivat ruudille keksineet.

Käsituliaseilla suoritettujen arkojen kokeiluiden jälkeen sovellettiin ruudin käyttöä ensiksi tykistöön. Suustaladattavan kiväärin alkumuoto on 1360-luvun hakapysy, joka painoi 12—24 kg. Sitä käytti kaksi miestä; toinen piteli asetta, toinen vei palavan tappuraluntun piipun päällä olevaan sankkireikään. Tulinopeus oli tietenkin pieni. 1420-luvulla konstruointiin sankkireiän sijaan sankkipannu piipun sivulle, ja ampuja saattoi nyt itse laukaista aseensa painamalla liipasinta, joka vei luntun tai taulan sankkipannuun. Tällä lunttulukkoisella hakapysyllä ammuttiin 30—105 gr painavia pyöreitä lyijyluoteja, joiden kaliperi oli 20—25 mm. Ampumaetäisyys oli noin 100—150 m. 1520-luvulla keksittiin musketti, jonka piippu tuettiin ammuttaessa haarukkaan, ja joka painoi noin 6—8 kg. Lunttulukon sijalla oli ns. rataslukko, jossa jousen voimalla pyörähtävä teräskiekko hankasi tulen rikkikiisu- tai piikivikappaleesta.

Taktiikassa jalkaväki tuli ritari- ja ratsuväen ajan jälkeen taas kunniaan sveitsiläisten taisteltua onnekaasti Kaarle Rohkeaa ja Habsburgeja vastaan. He eivät kuitenkaan saavuttaneet voittojaan juuri keksityillä tuliaseilla vaan teräsaseilla, piikillä ja hilparilla.

Silloin kun musketti keksittiin, käsituliase oli jo saavuttanut sotilaiden keskuudessa sellaisen suosion, että ampujat muodostivat noin neljänneksen sotajoukosta. Teräase pysyi kuitenkin vielä pitkän aikaa pääaseena. Kaikkien jalkaväkipäälliköiden kekseliäisyys kohdistui nyt suunnittelemaan muotoja, jotka sopivasti yhdistämällä keihään ja musketin käytön takaisivat jalkaväelle mahdollisimman tehokkaan taistelemisen. Tätä ennen oli yleisesti hyväksytty sveitsiläinen taistelujärjestys, joka rakentui kolmesta portaasta: etujoukko, pääjoukko ja jälkijoukko. Taistelun ratkaisi piikkimiesten hyökkäys. Ampujat aloittivat taistelun rintaman edessä ja irtaantuivat aikanaan vihollisratsuväestä keihäsmiesten suojaan. Tämän jälkeen jalkaväki vähitellen ratkaisi taistelun ratsuväen joutuessa takalalle. Nyt alettiin suunnitella muotoa, joka palvelisi mahdollisimman suurta tulenantoa. Mutta koska tuonaikainen muskettööri laukaussensa ammuttuaan oli helppo saalis ratsumiehelle, ei voitu vielä ryhtymättä linjaan, sillä keihäsmiesten piti suojata ampujat. Näin päädyttiin 30-vuotisesta sodasta tuttuun suuriin, hitaasti liikkuviin keihäsmies- ja muskettöörilinjoihin.

Noiden keihäs- ja muskettöörilinjoiden ns. espanjalalaisten neliöiden taisteluryhmitys ja -tapa olivat seuraavanlaiset. Keihäsmiehet oli ryhmitetty neliön muotoon niin, että peräkkäin seisoi 50 riviä, joissa oli 50 miestä rinnakkain. Ampujat oli ryhmitetty tämän keihäsmiesneliön kulmiin pieniksi neliöiksi tai koko suuren neliön ympärille uloimmiksi miehiksi. Ampujat menivät laukauksen ammuttuaan keihäsmiesneliön taakse lataamaan. Ratsuväki oli myös monessa rivissä tämän neliön oikealla tai vasemmalla puolella. Sen aseena oli nyt nyt miekka ja peitsen sijasta pistooli. Se muutettiin ampuvaksi ratsuväeksi, joka pyrki ratkaisuun tultiistelulla eikä raisulla hyökkäyksellä kuten ennen. Se hyökkäsi ravissa, jonka jälkeen se alkoi "karakuloida", toisin sanoen, kun ensimmäinen rivi oli ampunut kerran pistoolillaan, se siirtyi viimeiseksi riviksi ja latasi, sillä aikaa kun seuraava rivi ampui ja niin edelleen. Ratsuväki taisteli samoin kuin ampujakin. Kukin ruutu suuressa osastossa marssi ympyrää paikallaan. Ratsuväen karakulointia vastasi jalkaväessä kontramarssi.

Taktiikka ja aseistus pysyivät vuosikymmeniä tällaisina. Vasta 1500-luvun lopussa Morits Oranialainen Alankomaissa muodosti 500 miehen vahvuisia puolirykmenttejä, joissa oli puolet ampujia ja puolet keihäsmiehiä. Sekä ampujat että keihäsmiehet oli ryhmitetty kymmeneen riviin peräkkäin. Sodassa espanjalaisia vastaan Morits oivalsi keveän ja liikkuvan sekä taistelussa eri portaisiin ryhmityneen joukon edut espanjalaiseen neliöön verrattuna. Tämä ei ollut pelkästään kokemuksen tulosta, vaan Morits oli tutkinut roomalaista sotataittoa. Hän omaksui sieltä Hannibalilta käsitteen reservi ja Caesarilta joustavan kohorttitaktiikan. Hän tajusi myös, että tällainen taktiikka vaati hyvin koulutettuja johtajia, ja niinpä hän perusti ensimmäisenä vakinaiset upseerikoulut. Hän laati myös ohjesääntöjä harjoituksia ja koulutusta varten. Tämä alankomaalainen taktillinen edistymisen ei saanut osakseen kannatusta kaikkialla. Keisarilliset säilyttivät vielä espanjalaiset ja sveitsiläiset neliönsä.

Ruotsissa Kaarle IX pyrki jäljittelemään alankomaalaista taktiikkaa, mutta epäonnistui. Vasta Kustaa II Adolf, jonka sotajoukon kuri perustui kansallishenkeen ja uskonnolliseen vakaumukseen, onnistui. Hän oli sotapäällikkö, joka ryhtyi uudistuksiin vasta sotakokemuksien jälkeen. Näin ollen hän osasi antaa armeijalleen suunnittelemaansa käyttöön soveltuvan rakenteen, varusteet ja taisteluvälineet sekä taktiikan. Jalkaväessä hän vähensi pataljoonien vahvuutta, kevensi kypärää, lyhensi keihästä, kevensi muskettia niin, että tähän saakka ammuttaessa käytetty tukihaarukka voitiin poistaa, ja samalla hän lisäsi sen ampumanopeutta vaihtamalla syyttimen piilukkoon, (joka oli sitten käy-

tössä yli kaksisataa vuotta) ja ottamalla käyttöön paperipatruunan, joka oli määrämitta ruutia käärossä eräänlaisena hylsynä. Hän kohotti tuliaseiden lukumäärää ja otti käyttöön ampumisen kolmesta rivistä yht'aikaa. Pataljoona ryhmitettiin kuuteen riviin peräkkäin, joten saatiin kaksi vaihtoa ampujia. Kaikkien näiden uudistusten päämääränä oli keventää joukkoa ja lisätä sen tulivoimaa.

Ratsuväessä Kustaa Adolf kevensi suojavarustusta, niin että miehelle jäi vain haarniska ja leveä huopahattu. Aseina olivat pistooli tai lyhyet karabiinit ja miekat. Hän kielsi karakuloinnin. Ratsuväki sai ainoastaan kerran ampua yhteislaukauksen pistooleillaan ja sitten sen piti hyökätä kiitolaukassa ja suorittaa murto paljain teräsasein. Hän ryhmitti ampujia myös ratsuväkieskadroonien väleihin hyvällä menestyksellä esim. Breitenfeldin taistelussa.

Tykistössä Kustaa Adolf otti käyttöön "rykmenttitykit", jotka saattoivat seurata jalkaväen mukana. Niiden ampumaetäisyys ei ollut suurempi kuin uuden keveän musketin, mutta niiden käyttöönotto lisäsi silti oleellisesti tulitaistelun voimaa. Ne ryhmitettiin taistelussa keihäsmiesosastojen eteen, siis kaikkien etupuolelle. Tällaisten nahkakaanuoiden tulinopeus oli kolme laukausta sinä aikana, kun musketti ampui kaksi laukausta. Ammus ja ruutipanos oli yhdistetty eräänlaiseksi kartussiksi. Kustaa Adolf yhdisti ensimmäisenä tykkejä patteiksi ja jätti tykistöä reserviin.

Yhteenvetona Kustaa II Adolfin uudistuksista voi sanoa, että niiden jälkeen hänen sotajoukkonsa muodosti vastustajalle ennen kaikkea teknillisen yllätyksen ja takasi hänelle itselleen kaksinkertaisen paremmuuden, liikkuvuuden ja tuliylivoiman aikaansaamisessa. Kuitenkin tulee muistaa, että vaikka jalkaväki muodosti taisteluryhmityksen rungon, niin puolustuksellinen tuli oli sen päätaistelumuoto. Ratsuväki oli ratkaisuun pyrkivä ase-laji.

Taisteluun Kustaa Adolf ryhmitti joukkonsa portaittain. Sotajoukko, jonka vahvuus harvoin ylitti 20.000 miestä, ryhmitettiin kahteen portaan 300—400 askeleen etäisyydelle toisistaan. Jalkaväki tykkeineen oli rintaman edessä keskeillä. Ratsuväki jaettuna kahteen osaan seisoivat sivustoilla. Ensimmäinen porras pyrittiin saamaan mahdollisimman tiiviiksi ja se oli jonkin verran vahvempi kuin toinen. Ensimmäisen portaan ratsuväkiosastojen väliin sijoitettiin musketöörejä. Kustaa Adolfin viimeisten elinvuosien aikana taisteluryhmityksen syvyys lisääntyi kolmannella portaalla minkä ohella jalkaväkiosastojen, prikaatien, väliin jätettiin aukkoja rintamassa.

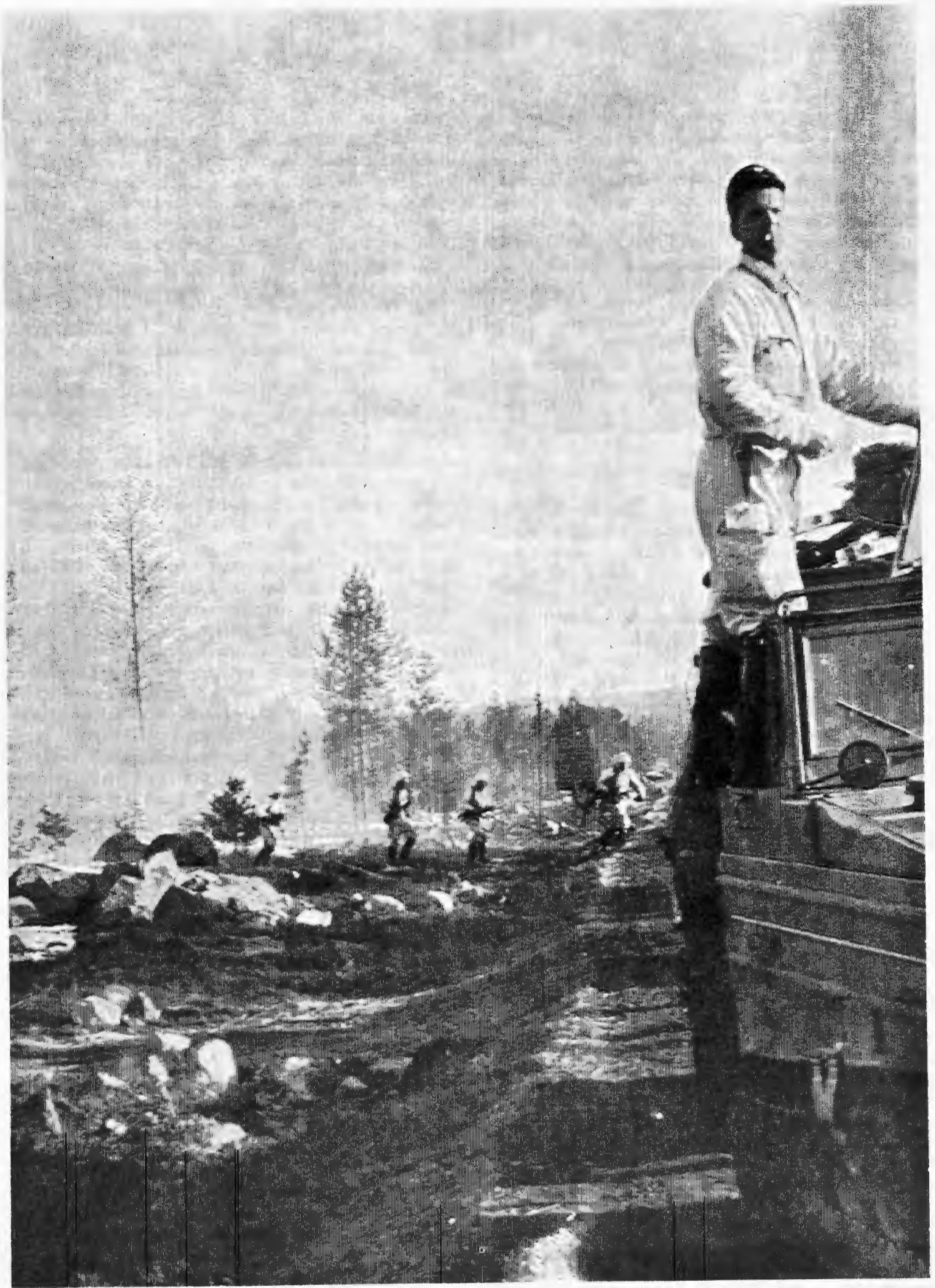
Kustaa Adolfin voittoja kunnioitettiin koko maailmassa ja etsittiin syitä hänen menestykseensä.

Sotilaallista ajatustapaa kahlehti silloin muotojen ihannointi ja niinpä voitot laskettiin hänen suuren tulivoiman takaavan ryhmityksensä ansioksi. Pääasia, ratsuväen hurja kiitolaukassa suorittama hyökkäys ja murto, jäi huomaamatta. Tämä vaikutti varsin merkittävästi taktiikan kehityssuuntaan. Voittamattomina pidetyt espanjalaiset neliöt syrjäytettiin ja ryhmitys tuli vähitellen yhä leveämmäksi ja ohuemmaksi. Kun sitten vuonna 1640 keksittiin Bayonnessa pistin, jonka jälkeen keihäsmiehiä ei tarvittu, voitiin jalkaväki taistelussa ryhmittää kolmiriviin, sittemmin (Rossbachin taistelun jälkeen vuonna 1757) paririviin. Oli siis palattu antiikin muotoihin — kreikkalaiseen falangiin ennen Epameinondasta. Voitiin toimia vain suoraan eteenpäin.

Ampuma-aseen keksiminen oli siis aluksi raskas isku sotataidon kehitykselle. Se taannutti taktiikkaa ja vei hyökkäykseltä sen rajun nopeuden. Taistelu oli massatulen molemminpuolista antoa, jossa parempi tulitekniikka tavallisesti ratkaisi voiton. Joukkojen karkaamisen vuoksi ei uskallettu ryhmittää joukkoja hajalleen. Samasta syystä ei levähdetty metsissä tai ryhdytty metsätaisteluihin. Taistelua varten etsittiin avoimet tasangot, joilla pitkät linjat saattoivat liikkua vaikeuksitta. Taisteltaessa armeijat olivat 50—100 metrin etäisyydellä toisistaan. On helppo kuvitella, minkälaisiksi tappiot muodostuivat. Kuvaavana esimerkkinä tuon ajan "gentemannitaisteluista" on mm. Fonteoy'n taistelu vuonna 1745. Siinä seisoivat vastakkain englantilaisten ja ranskalaisten hyvin koulutetut joukot 50 metrin päässä toisistaan. Englantilaiset upseerit astuivat silloin esiin rivistöistään ja tarjosivat kohteliaasti ranskalaisille edun ampua ensin — nämä torjuivat yhtä kohteliaasti. Keskustelun jälkeen ranskalaiset sitten ampuivat ensimmäisen laukauksen ja taistelu oli sillä voitettu. Englannin historia nimittää tapausta "loistavaksi tappioksi", mutta tappio on aina tappio. Yksityiskohtana mainittakoon, että taistelun tuloksella olisi voinut olla laajakantoiset seuraukset, jos englantilaiset olisivat ampu-neet ensin, sillä ranskalaisten rivistöissä olivat sekä Ranskan kuningas että hänen poikansa.

Pohjoismaissa oli pakko käyttää muunlaista taktiikkaa, osaksi joukkojen harjoittamattomuuden, osaksi iskuvoiman lisäämisen ja osaksi maaston peitteisyyden vuoksi. Kaarle XII kehitti Ruotsi-Suomessa Kustaa Adolfin taktiikan pohjalta niin sanotun kaarlelaisen taktiikan, joka oli edelläkuvattuun eurooppalaiseen lineaaritaktiikkaan verrattuna ylivoimainen. Oli kuitenkin henkilöitä, jotka vaativat täälläkin siirtymistä lineaaritaktiikkaan, koska muuten jäisimme "kehityksestä jälkeen".

Ltn ALAJARVI

JOHTAJA - PÄÄLLIKKÖ

Reservinaliupseerikurssimme tarkoituksena on ollut antaa meille, tuleville ryhmänjohtajille, tehtävää varten johtajakoulutusta. Kouluttajamme ovat meille opettaneet monenlaisia sotilaille tarpeellisia tietoja ja taitoja. He ovat valmistaneet meitä vastaanottamaan ryhmän päällikkyuden.

Käytännössä ryhmän päällikkyys ja johtajuus usein merkitsevät samaa asiaa. Teoriassa asioilla kuitenkin on selvä ero. Ryhmän päällikkyys tarkoittaa jonkin organisaation, esimerkiksi armeijan, ryhmänjohtajalle suomaa ehdotonta käskyvaltaa ja esimiesasemaa. Ryhmän johtajuus eroaa edellisestä siinä suhteessa, että ryhmänjohtajan käskyvalta ja johtajuus ovat peräisin ryhmän sisästä, sen jäseniltä.

Päällikköä ja hänen alaisiaan ei aina sido toisiinsa läheinen yhteistunne ja yhteistyö, kuten johtajaa ja hänen alaisiaan. Päällikön ja hänen käskynalaistensa suhteelle on pikemminkin ominaista tietty sosiaalinen etäisyys.

Todellisen johtajuuden psykologisena perustana on vaikutusvalta, jonka johtaja on spontaanisti saanut alaisiltaan. Hänen käskyjään noudatetaan ilman pakkoa, ne tuntuvat täysin oikeutetuilta, koska ryhmä on itse valinnut johtajansa eikä hänen asemansa siten ole pelkkää valtaa. Johtajan tahto ja tunteet ohjaavat muiden käyttäytymistä. Hänen toimintansa kaavoittaa ja yhdenaikaistaa ryhmän jäsenten toimintaa. Tällainen huomaamaton jäljittely ja toista henkilöä esikuvana pitäminen on toiselta nimeltään suggestiota. Kun tiedämme hypnoottiseen uneen vaivuttamisen olevan suggestiivista vahvimmillaan, on meillä käsitys myös suggestiivisia piirteitä omaavan johtajan mahdollisuuksista.

Esimerkillään yhdenmukaistamalla ryhmänsä tarpeet ja päämäärät johtaja luo jäsenten välille myös voimakkaan "me-hengen". Tällaisissa olosuhteissa ryhmän sisäinen eripuraisuus vähenee ja hyödyllisen toiminnan tulokset kasvavat.

On paljon tutkittu, millaiset ominaisuudet kuuluvat johtaja-tyypille. Ratkaisevin tekijä on älykyys, joka ei saa kuitenkaan kohota kovin paljon ryhmän jäsenten keskitason yläpuolelle. Keskiarvoa pienempi äly luo taas esteen johtajuudelle. Muita

ominaisuuksia ovat esimerkiksi aloitekyky, luomiskyky ja tarmokkuus. Luonteeltaan todelliset johtajat ovat useimmiten herkimpiä purkamaan ryhmän yhteiset tarpeet ja tunteet ulospäin. Johtajan ominaisuuksiin kuuluu myös tietty tasapuolisuus, hän ei pyri kohottamaan edes itseään erikoisasemaan muiden yläpuolelle.

Jossakin ryhmässä johtajaksi kohoava henkilö voi jossakin toisessa ryhmässä epäonnistua täysin. Siksi hänen olisikin kyettävä muuntamaan käytöstään, ottaen huomioon kunkin ryhmän erikoisluonteen. Johtamismenetelmät riippuvat johdettavista. Ryhmä on kaikkein mukautuvaisin seuraamaan sellaista johtajaa, joka muistuttaa tavoitteiltaan ryhmän jäseniä. Arvovaltaiset tahtovat mieluiten arvovaltaisen johtajan, tasaveroiset tasaveroisen jne.

Armeijan luonteeseen kuuluu tiukka organisaatio, joka tarkoin määrittelee esimiehen ja alaisen käskyvaltasuhteet. Esimies onkin ensisijaisesti päällikkö. Järjestelmä onkin tällaisena ehdoton edellytys armeijan tehtävän onnistumiselle. Tämän mukaan myös meidän koulutuksemme on ollut pääasiassa ryhmänpäällikkökoulutusta. Kuitenkin, mikäli ryhmän päällikkö pystyy samalla olemaan myös ryhmän jäsenten oma-aloitteista arvonantoa nauttiva johtaja, on hänen esimiesasemansa täydellinen.

Johtajuus on monimutkainen psykologinen tapahtumasarja ja tuntuisi luonnolliselta, että siihen koulutettaville sitä myös tehokkaasti opetettaisiin. Suurvaltojen armeijat ovat tässä kuten monissa muissakin asioissa edelläkävijöitä. Esimerkiksi Yhdysvaltojen armeijassa on sotakoulujen opetusohjelmiin otettu psykologia. Kouluihin oppilaita valittaessa käytetään siellä tarkoituksenmukaisesti suunniteltuja testisarjoja, joiden rinnalla meidän peruskokeemme vaikuttaa yksipuoliselta.

Ilmeisesti tässäkin asiassa tulee tapahtumaan niin, että mitä isommat edellä sitä pienemmät perässä. Asian tarpeellisuuttahan ei voine liioitella. Armeijamme pienet koulutusmäärärahat huomioonottaen tulee todennäköisesti kestäämään kauan ennenkuin saamme uudistuksen kotoisten aliupseerikoulujemme opetusohjelmiin.

Opp. TERVAHAUTA

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

SODANKYLÄ

PUH. 27 JA 49

KOKO KANSAN PANKKI

HALLITUS:
kuraattori
puheenjohtaja
sihteeri
jäsenet

ltm. Alajärvi
Tervahauta
Bergman
Hautaniemi
Hintikka
Jousmaa
Haartti
Murle
Ulkonieni

I JOUKKUE

LTN ALAJÄRVI, KERS VIHRIALÄ
I RYHMÄ

YLIANUNTI MATTI -48 Alatornio: Hiljainen mies Alatorniolta, jonka kaapilla kaverit viihtyivät. Opiskeli lakia vapaa-ajat.

KERKELÄ REIJO -48 Kemi: Kemin pehturi. Itsenäinen työskentelijä. Rakastaa rauhanomaista rinnakkaiseloa. Hiljainen mietiskelijä.

KONTIO PENTTI -49: Kempele: Väkevä kuin karhu. Hiljainen muskelimies. Sisältää upseeriainesta. Ehdinpä tässä vieläkin. . .

SKARRA JORMA -46 Helsinki: Mies, joka huolehtii tupansa aromirikkaasta ilmasta. Aina äänessä ja aina väärässä. Todellinen asfalttijääkäri. Eksyessään etsi metsästä puhelinkioskia.

BERGMAN SEPPO -48 Rovaniemi: Aina hymyilevä "Sepe-Susi" kokosi PK:ta kolmella sarjalla.

VAISANEN RAIMO -49 Kuusamo: Susi-Kallen kalakaveri. Söi enemmän kuin raamit salli.

YLISUVANTO OSMO -49 Lohiniva: Mies joka säästi litteroita ja käytti mopoa lomamatkoilla. Huolehti tupansa aamuvoimistelusta.

SAUKKORIIPPI JORMA -49 Ylitornio: Iltalomat ennenkaikkea. Täytän tämänkin käskyn, koska olen täyttänyt muutkin, mutta kun pääsen käskyjä antamaan: täyttämään ne tullaan silloinkin.

LÄMSÄ TIMO -48 Kuusamo: Tähän minä panen vähän sisua ja voitaa tämänkin juoksun. Itsenäinen työskentelijä, ahkera tyyppi. Iltalomat eivät häneltä unohdu. Valmistelut veivät monta, monta vuorokautta.

II RYHMÄ

HAARTTI TAPANI -47 Helsinki: Trubaduuri Helsingistä, joka hukkasi kaikki tavaransa ja löysi ne omasta kädestään. Vietti haaveilemansa loman neljännessä komppaniassa.

KAIKKONEN SEPPO -49 Pyhäsalmi: Tulet sytytti alta sekunnin. Hongat kantoi jängiltä juoksuvahtia. Rento ja suruton veikko, vaikka "töppöhugit" koittelikin. Joku oppilas: "Työmme ompe ilomme. . ." Kaikkonen: "Mutta miksi meidän on iloittava joka ilta!"

SAKS KARI -48 Kemi: Tupa yhden ainoa radioamatööri. Radio punkan alla, tupakat patjan alla, sanonta kuului: "Ei kestä."

SIREN RAULI -47 Helsinki: Kova kundi Helsingistä, joka liikkui piippu leuassa ja paketin saatuaan asui kaappinsa ylähyllyllä.

UKKOLA VESA -48 Oulu: Hiljainen mietiskelijä. Yritteliäs oululainen "tervaporvari". Jos kerran toiset niin kyllä minäkin. . . Kuuliaisuus ennenkaikkea.

JOENSUU MIKKO -48 Ii: Varsinainen palloilija Iistä. Päivisin koulussa ja iltaisin mailan varressa. Ei vapaaehtoinen mihinkään. Piti piparkakuista.

VANHA OTTO -48 Kolari: Johan sieltä vanha ja siihen tyyliin. . . Mestariampuja. Tämän asian uskon vasta huomenna. Vanha on rellu loppuun asti.

NIEMELÄ TOIVO -48 Kuusamo: Huolehti pataljoonan murheista. Keräsi kaikki villakoirat punkkansa alle.

MARTTILA LAURI -48 Kittilä: Mies, joka pääsi vauhtiin vasta hiljaisuuden jälkeen. Varsinainen faikiiri Kittilästä johon ei sähkö pystynyt. Piipunnysä paloi aina tilaisuuden tullen aikaan ja paikkaan katsomatta.

III RYHMÄ

PAIVARINTA PAAVO -48 Pulkkila: Motto: Ain laulain työtäs tee . . . Armoton juttuveikko. Juttua fantastisista seikkailuista riittää niin kauan kunnes PU keskeyttää tarinat. Mutta siitä huolimatta: Reteesti vaan tässä laulellaan . . .

SYVAJARVI PAULI -49 Enontekio: Mies, jota on vaikea herättää. Ei herää edes omaan kuorsaukseensaakaan. Omaa erittäin kuuluvan äänen mutta harjoituksissa varoo sen käyttämistä.

KOSKI PENTTI -48 Rovaniemi: Hallitsi äänenkäytön päivin ja öin. Erikoistunut yölomien hankkimiseen.

ANTIKA HENRIK -48 Oulainen: "Onhan se vähän niinkin, että tehdään tämä pojat ja . . . Ujo poika mutta homma käy.

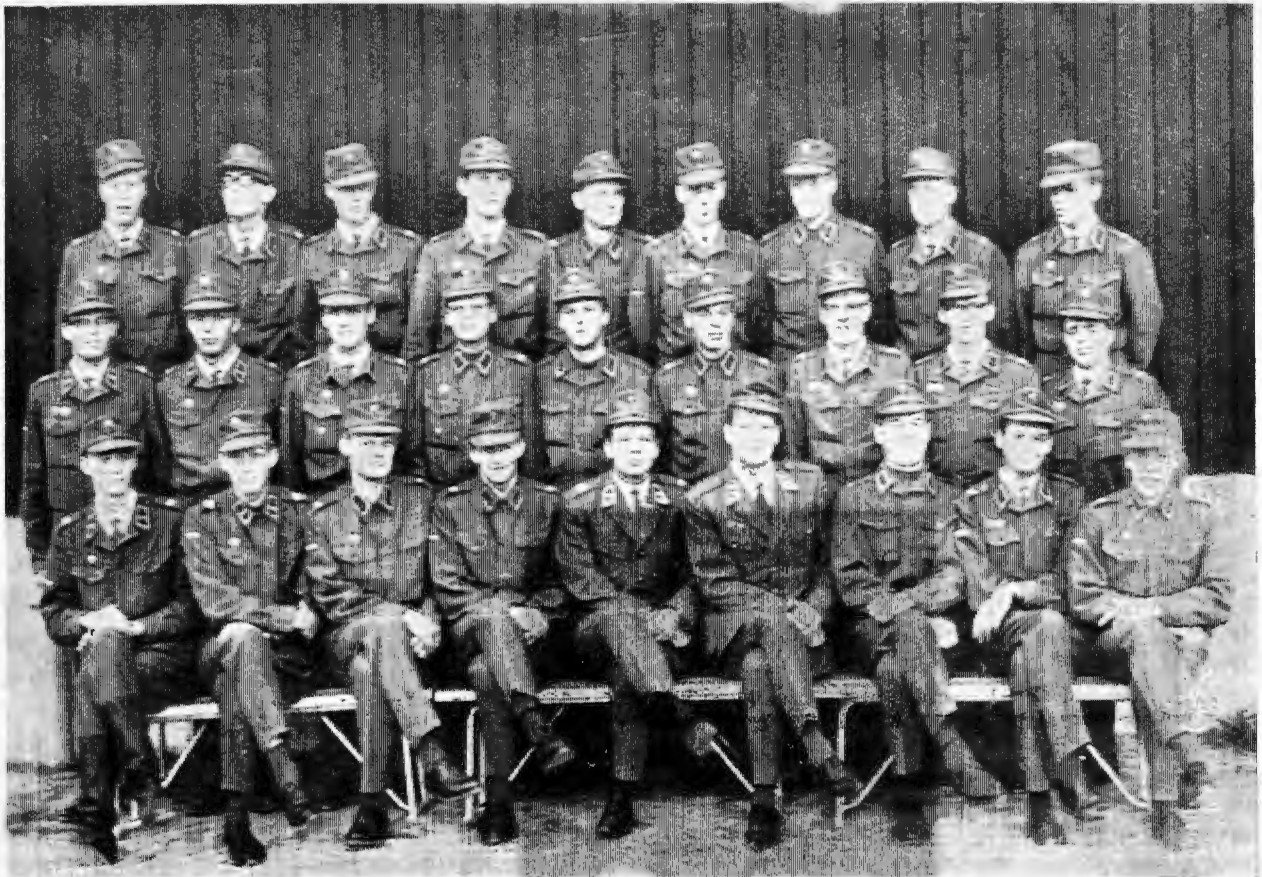
KARJALAINEN HEIKKI -47 Helsinki: Sänkinen poteroposki Helsingistä. Omaa Kennel-aatteellaan myönteisen elämäkatsomuksen.

HUHANANTTI JUHANI -48 Oulu: Tupansa terävä teoretikko, hallitsi asioita jopa käytännössäkin. Koki palkankorotuksen ihanuuden puolikursilta. Varsinainen Chaplin.

SOPPELA ERKKI -49 Kemijärvi: Sotilaallisuus, sotilaallisuus! Kaiken mitä sanon, sanon sen teille opetusmielessä. . . Kyky nauraa ilman hymyn häivää. En ole tiennytkään, että minä saan ryhmänjohtajana ollessani tarkastaa kaapitkin. . . Jospa minä saisin vähän rangaista!

TAAVO REINO -50 Pello: Puhuu vain kun on jotain asiaa. Komentosanat kajahtaa vaihtelevalla äänensävyllä. Varma ja määrätietoinen tyyppi.

TIHINEN REIJO -48 Muhos: Minkä isompi edellä sen pienempi perässä. Varmistaa aina asian oikean laidan, uskoo kuitenkin kaiken mitä sanoo.

II JOUKKUE

LTN HONKONEN, VANR KEPPONEN

Aamuisin tervehtii "panssariluutnantti" "ritsojaan" esimerkillisellä aerodynamiikallaan ja lävistää heidät katseellaan, joka helposti häkellyttää. Tiukat komennot saavat unisimmistakin unisimman Untisenkin liikkeelle. Jupinaa kuuluu sieltä sun täältä. Laulu ei luista. Ilmavaara! Marssi jatkuu: vasen, vasen . . . Sulkeismuoto kutakuinkin oikea,

ottaen huomioon ojennukset, jotka on tehty silmät ristissä. Peräpää juoksee. Keulilla hiljempaa. Viuhkeltää! Räjähdi! Paikalla hyppeleä, NYT! Asemaan! Uni maittaa joillekin kosteassa poterossakin. Ryhmänjohtajat terävämpiä komentoja! "Teillä on ainutlaatuinen tilaisuus seurata koirasulkeista."

Luutnantti vaihtui hetkeksi värikkiin. Aerodynamiikkaa kontrolloivaan katseeseen. Siinä kappale arkipäivää.

I RYHMA

OJAPELTO KAUKO -47 Mikkeli: Tuleva lentokadetti. Katselee pikkupojan innostuksella lentokoneita. Ryhtyy syksyllä tosimitoissa harrastamaan ilmailusotatieteitä. Hevosmiesten narri.

KÄRKÄS RISTO -46 Kemi: Kemistä oon ja kehtaan sanoa. Otti lomaa naimilla. Oma terävän sotilaan tiukan ja käskävän katseen ja täsmälliset määrätietoiset eleet.

HAIKOLA RAIMO -48 Nivala: Nivalan hurjia. Helppo eksymään Rovaniemellä. Tarvitsee keulakuvan jota seurata. Mielilause: "Se on tuota semmonen juttu, että . . . (joku keskeyttää) . . . ei mutta kuulkaa se on semmonen juttu, että . . ."

SUURONEN AIMO -46: Kangasniemen kasvatti. Harrastaa iltaisin isotermitä kuntoharjoittelua vuoteissaan. Sunnuntaisin piirtelee auton kuvia lehtiönsä.

LUUKINEN TUOMO -48 Liminka: Siivo nuori mies. Suunniteltaessa ohjailee koulun juoksijapojat rasteille. Innokas lukemaan romaaneja. Päiväunissa pistämätön.

JÄRLSTRÖM TEUVO -47 Karunki: Huomaamaton, hiljainen hyssyttelijä. Äänen pehmeä ja soinnukas värähtely tehoaa varmasti tyttölapsiin.

JOUSMAA PEKKA -45 Tornio: Torniolainen koripallotähti, lempinimeltä "änkyrä". Ryhtyy valloittamaan myös jalkapallokenttiä. Mielilause: "Voi (sensuroitu) kun tulis keskiviikko ja pääsis . . ."

UNTINEN MIKKO -48 Haapavesi: Untisen uni-asu: palveluspuku ja tst-varustus. Tutkii vapaa-aikanaan ahkerasti ja hartaasti muurahaispesiä. Mielimusiikki: pulputus ja pihinä.

HINTIKKA VAINÖ -46 Helsinki: Ylempien ilmakerrosten tutkija. Koulun pisin ja nälkäisin. Stadista kotoisin, sitä ei totta vie huomannut. Oppilaskunnan aktiivinen jäsen, jolta simahti homma kuin homma. Vippasi muualta paitsi hoitamastaan oppilaskunnan rahastosta.

II RYHMA

TERVAHAUTA RISTO -46 Rovaniemi: Lääkäri-alku Rovaniemen kaupungista. Synnynnäinen diplomaatti ja herrasmies. Koulun hymypoika. Pitelee varmoin ottein käsissään oppilaskunnan ohjaksia. Antaa ilmaisia diagnooseja. Erämies: tuntee Lapin kurut ja kairat kuin oman kultansa kantapäät.

KIIMALAINEN ERKKI -48 Rovaniemi: Tomera torvensoittaja. Lukee tahtia ja samalla iskee silmää. Valittaa runsasta parrankasvua. Tuleva sissititari. Näkee unta RUK:sta. Lapsekas viisastelija.

GOMAN KARI -48 Kemi: Räjähdyssainesiantuntija. Tekee teräviä kysymyksiä. Tietää paljon myös pyssyistä ja muista kuularuiskuista. Olemus muistuttaa erehdyttävästi S-kirjainta.

KAARIA JUHANI -48 Kiiminki. Tuskailee kaappinsa kanssa, kun ei tahdo ylettää pinkkoja tekemään. Siitä huolimatta erinomainen kaappi. Sai "emmasta" (PK) sopivan mittaisen heilan.

NISSILÄ MARKKU -48 Rovaniemi: Omistaa auton, jonka ajamiseen tarvitaan vähintään 3 kuukauden erikoiskoulutus. Antaa jatkuvasti etukäteiskommentteja tulevista harjoituksista asiantuntemuksella.

KUMPUNIEMI VEIKKO -48 Sodankylä: Sodankylä on kotikyläni. Kasarmilla vietän päiväni, iltasin siirryn siviiliksi. Kadehdittava yksilö.

LEIVISKÄ MARKKU -48 Oulu: Maailmanmatkaaja. Narrannut naisia aina Kapkaupunkia myöten. Tuhti merimies. Ei tarvinnut sanoa kuin I love you ja jo . . .

ULKONIEMI LEO -48 Rovaniemi: Ahkera kuin muurahainen. Valittaa aina silloin tällöin työn puutetta. Vakava ja rauhallinen nuori mies. Tarkka poika kasapanoksen heitossa.

IMPONEN AHTI -48 Kemijärvi: Terävä mies muuton, mutta pitkä ajatusviiva aina ennen näkyvää suoritusta.

III RYHMA

HUTTUNEN PAAVO -48 Kolari: Tupansa Tarzan. Huolehti toisten vaan ei omista asioistaan. Haaveili tyttöistä ja siviilielämästä.

LUMPUS JUHANI -47 Tervola: Ryhmänsä lujahermoisoin mies, joka ei vähästä hermostunut. Tuvan sikeäunisin kaveri. Punkassa oli joskus "liikkuvat" vedetty taakse, ja penkkaa tuli.

KÖNGÄS TAPIO -49 Rovaniemi: Tupansa iloisin heppu. Hurmasi hymyllään kaikki pataljoonan tammahevosek. Hymy tehoi myös kylän tyttöihin.

RAUHALA PENTTI -48 Muonio: Äänekkään kaveri ryhmässään ja ehdottomasti voimakkain: kantoi sissiharjoituksissa jopa kahta reppua ja kahta asetta. Pinnasi siinä missä pystyi. Sairasti kroonista puheripulua.

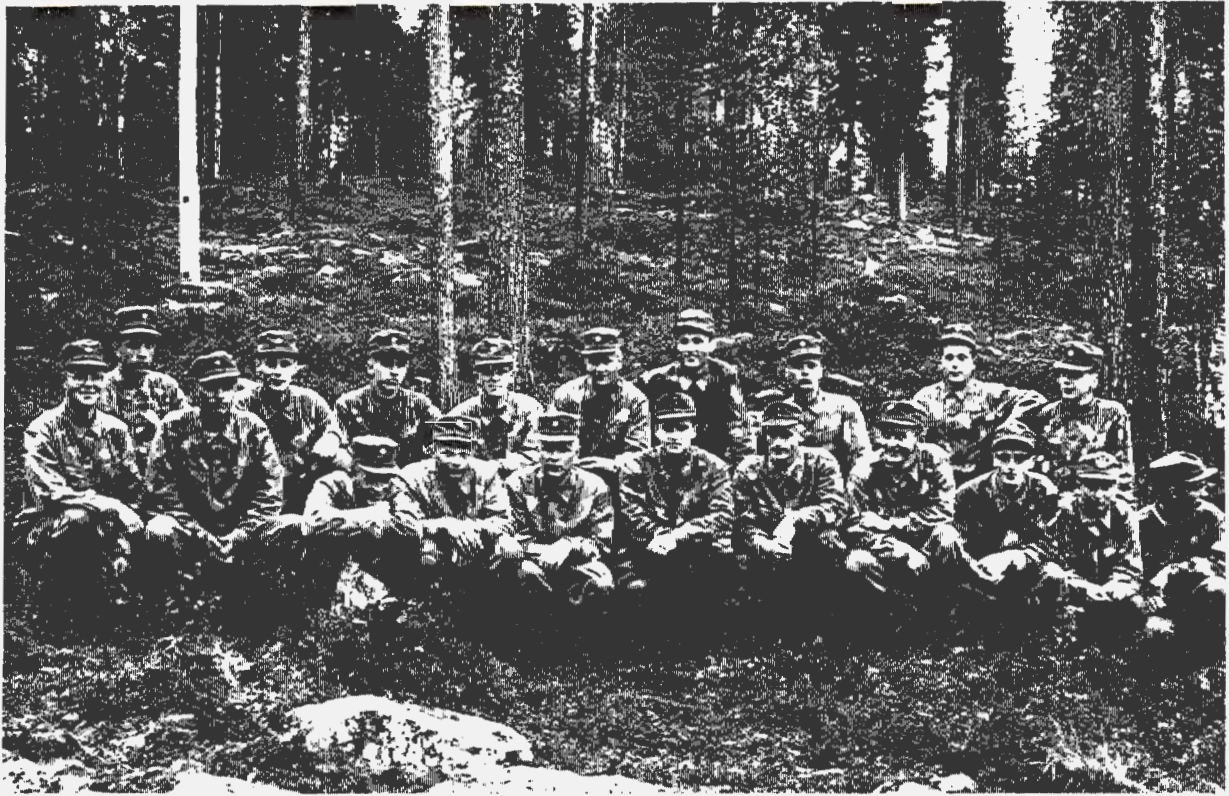
MEHTALÄ LEO -48 Kalajoki: Innokas urheilija - ainakin penkillä. Erittäin näsäviisas. Käytti enemmän aivoja kuin jalkojaan. Lempinimi "III ryhmän aivot".

LEINONEN RISTO -48 Rovaniemi: Ainoa mies joka ei käyttänyt iltalomia. Reilu mies siviilipakettien suhteen. Akkipikaisin mutta sotilaallisoin kaisissa tehtävissä.

KANGAS SAULI -48 Pello: Hoiti tupansa siisteyden parhaalla mahdollisella tavalla. Ei lintsannut missään tehtävässä. Vähääänisin mutta terävin ryhmänsä johtaja.

PUHAKKA OLAVI -48 Muhos: Terävä (sissi) ryhmänjohtaja, joka käytti komentoa: "Perskeles poijaat jokos lähdetäis". Sanoi aina viimeisen sanan ja aina löytyi joku selitys.

PAASO ILKKA -49 Muonio, nuori mutta tulinen sotilas. Tst-koulutus meni häneltä vielä lapsuuden muistoissa. Vapaaehtoinen joka paikkaan.

TIMANTTINEN KRH-JOUKKUE
LTN HEIKKILÄ, KERS RAUTAOJA
I RYHMÄ

LUNDQVIST LARS -47 Helsinki: "VOIHAN NENÄ"-Pyörätaituri, joka ajeli täydessä unessa sotaretkeltä koululle ilman suurempia naarmuja. Pataljoonan sydämellisin soturi. Huolsi runsaiden siviilipakettien ansiosta krh-joukkueen ja piti tupakkamiehet tyytyväisinä jakelemalla auliisti malbo-roja. Ajatteli Hesaa ja Possen krouvia.

KOSKINEN PEKKA -48 Sodankylä: Hiljainen Sodankylän poika, joka anoi yölomaa, muttei saanut, koska oli varma tapaus. Veljeili opp. Hyvösen kanssa mukaavuussyistä, sillä kun Hyvönen otti kaksi askelta, Koskinen harppasi yhden, eikä hänen näin ollen tarvinnut kiirehtiä yhteisillä retkillä.

RINTANEN MAURI -46 Oulu: Hoiteli tunnollisesti ryhmänjohtajan tehtäviä viisi viikkoa ja saavutti ryhmän käsittelyssä sellaisen kokemuksen, että tuskin tarvitsee sitä enää ököjen kanssa harjoitella. Salaisia suhteita Suomen ruotuarmeijaan sotilaslääniniä myöten.

PULKKINEN PAAVO -46 Tornio: "Oppilas te — oppilas Pulkkinen, herra kersantti" Omasi oudon sukunimen, mutta todisti — puolikurssin korp-raali — ettei nimi miestä pahenna. Omien ajatusten lisäksi apinoidi musikaalisen tarkasti opp. Lavikkalaa.

LAMMASSAARI MATTI -48 Rovaniemen mlk. Aseenkäsittelyssä: "Ryhdistäydytään hieman — LEPO vain". Osasi käyttäytyä oikein ajoneuvoissa ja suorastaan nautti matkoista. Unohti kuitenkin kerran salkkunsu linja-autoon.

KUMPU TIMO -48 Rovaniemen mlk. Loi käsitteen "kumputismi" mutta esitti sen niin viimeistellyssä muodossa, ettei sitä voinut esittää kirjallisesti. Kaimatunturinsa kiertämisen kyllä kesti, mutta polkupyörämarssi oli muodostua ylivoimaiseksi.

KORVA TIMO -42 Sodankylä: Luonnontieteilijä ja rauhan mies. Ei kuulunut Sadankomiteaan. Vanha parta poikasten joukossa, muttei silti tahtonut nousta korokkeelle.

HYVÖNEN REIJO -48 Sodankylä: "Mitääh" kerran oppitunnilla: Ltn Heikkilä: "Hyvää huomenta Hyvönen" — — — "Hyvää huomenta, herra luutnantti". Näki painajaisunia tulevista kokeista, muttei silti ehtinyt lukea jokailtaisten varuslomienvuoksi.

LIIKANEN REIJO -48 Salla: Alikersantti, vänrikki — ainesta vaikka muukalaislegioonan evers-tiksi. Noudatti tinkimättä johtajanvakaumusta, joutui kannauksiin sekä santsareiden että oppilasalais-tensa kanssa.

II RYHMÄ

SIIVOLA JORMA -48 Salla: "Älkää pojat hätäilkö, hitaasti kiiruhtaen pääsee nopeimmin perille." Erehtyi kuitenkin kerran, kun kiirehti ilmoittamaan kaappitarkastuksessa: "Herra luutnantti, oppilas Siivolan vuode, korjaan kaappi." Nukkuessaan, normaalista käytöksestä poiketen, innostui vetämään hirsii sellaisella pauhulla, että kuutostuvan ikkunat tärisivät.

SAARELA REIJO -48 Rovaniemi: Kyllä minä nämä pyyhkeet tajuan. Lintsasi vesijyskyt aina puolikurssiin asti, mutta sitten vääpelimme tarkka vainu jäljitti tarkka-ampujan kavalat suunnitelmat. Erinomaiset it-ampujan ominaisuudet jäivät käyttämättä Krh:ssa, koska ei päässyt ampumaan suorammuntaa.

RISTOLA JUSSI -48 Vihanti: Ei ollut niin hiljainen kun tupakaverit luulivat, vaan ajatteli ensin mitä sanoi. Kotiseutu ei erikoisemmin vetänyt puoleensa, poika viihtyi paremmin kasarmilla.

JUTILA MATTI -45 Ranua: "Voihan pastilli, mutta ei aiheuta kiroilua." Kiroili silti kaksi kertaa, kun Kumputunturin kiertämisessä ei ollut tarpeeksi motivaatiota. Luonnon ystävä, suoritti silti ryöstökalastusta toisten siviilipaketeilla. Joukkueensa keulakuva: "Niin, tarvitaanko täällä aivoja."

NIEMELÄ ALPO -48 Ranua: Pykniset piirteet, mutta terävät liikkeet. Sujautti punkan tarkastuskuntoon ennenkuin toiset olivat kömpineet punkalta. "Herra luutnantti Krh joukkue järjestynyt tänne — joo vahvuudella 17 niin."

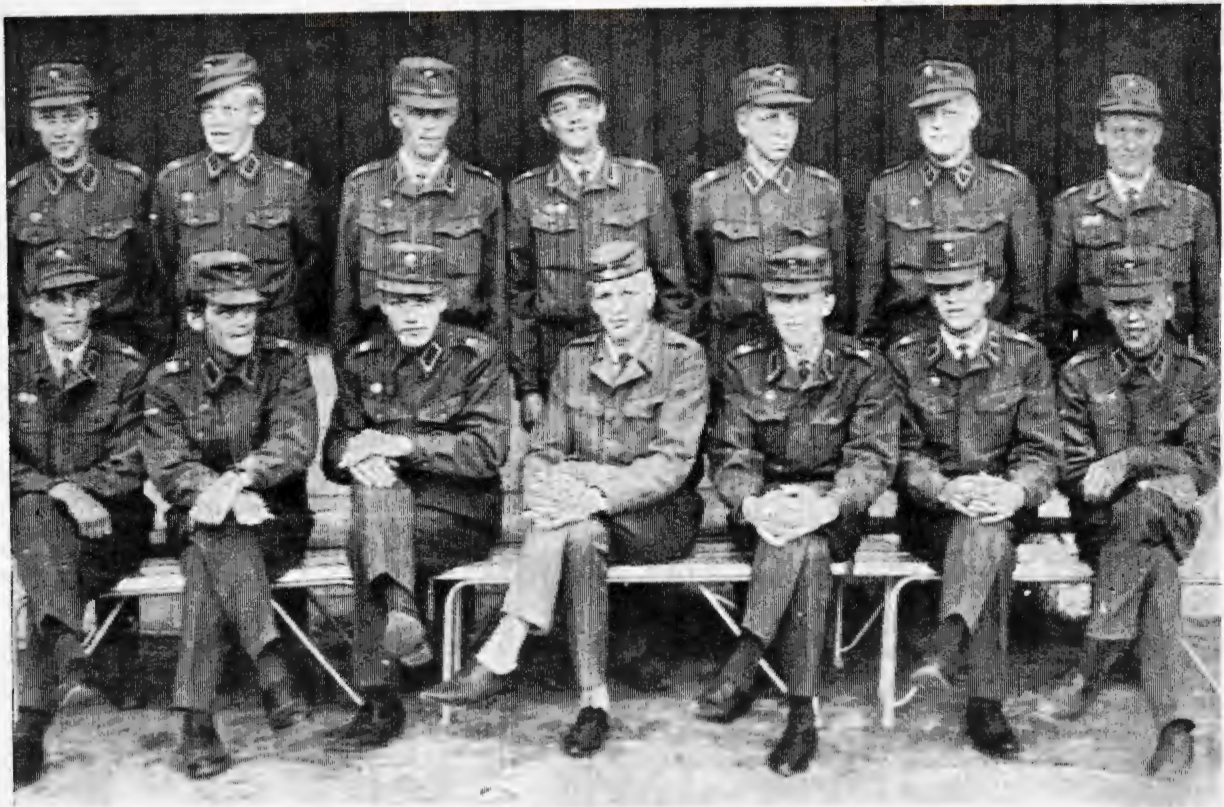
SARIVUO TEUVO -48 Olofsrtöm: Kulki isoveljensä latua tämän lahjoittaman kurssipuukon turvin. Kyläsepan taipumuksia — leikkasi pientä maksua vastaan Krh joukkueen hiukset. Nukkui silloin kun ei ollut tilauksia. Näki unia pitkästä juhannuslo-masta.

KRONQVIST ILKKA -46 Ylitornio: Suunnisti Krh joukkueen koulun kärkeen. Vieraili vuoden siviilissä ja palasi innokkaana suorittamaan lopputut-kinnon akateemisessa Krh joukkueessa.

LAVIKKALA JOUNI -48 Kittilä: Värikäs persoonallisuus, jonka suunnitelmia tummensi pelko: "Joudunko sittenkin korppina komppaniaan." Tst pariaan opp. Granathia ei hylännyt milloinkaan, vaan huuteli marssitauotkin hänelle rohkaisevia ystävyiden vakuutuksia.

GRANATH RISTO -48 Ylitornio: Kranaatinheitin joukkueen propaganda-ammus, joka singottiin suurimmassa hädässä. Tästä Granath jotui kärsimään, kun pu:na oli pataljoonan fyysinen parantaja.

PST JOUKKUE

YLIK PIPPOLA, ALIK RAUTIO

Ihmeellisen innoton porukka. Tullessamme uskoimme myyttiin Pst-miehestä, romantisoimme, vai oliko se kaipuuta?

Myytin synty kävi ärsyttävän helposti: Objekti solakka sinko, muutamia todella isoja kavereita, (Niitä on kuulemma joskus ollut). Pari terävää puolitotuutta tapahtumista joiden aika ja paikka ei ole kenenkään tiedossa. Liiottelua ja harhautunutta aselajiylpeyttä, joka nähtävästi rakentuu samalle pohjalle kuin Jeesiön ratsutie. Liejua.

Yhtä meillä kuitenkin on. Söngöt ovat saaneet johtajakseen miehen — kiitos.

Varsinaisia vatsahaavan aiheuttajia.

I RYHMÄ

HAUTANIEMI MAURI -48 Sodankylä: Vahvimmatkin sympatiat vaihtuivat lyhyessä ajassa anti-patioiksi tai kääntäen, miten mielitte. Vasen jalka tekee jatkuvaa valejotosta; joskus onnistuu, joskus ei. Äiti väitti pojan saaneen ison kimpun ahvenia Kitisestä, vai oliko se Kemi-sellisestä, varmastikin kauan, kauan sitten.

HENTILÄ HEIKKI -48 Lumijoki: "Hei Hautaniemen poika, eikö lähetä nostelemaan!" (Se toinen jalka tekee sitä valejotosta.)

HEIKKILÄ JOUKO -48 Kemijärvi: Yksi metsän nopeimmista eläimistä. Smart'ia riitti jatkuvasti, tupakkaa tarkoittaen.

KIEKSI HANS -48 Joutsijärvi: "Tätä maata kannattaa puolustaa. Tätä maata voidaan puolustaa. Tätä maata tullaan puolustamaan."

KOKKO MARTTI -48 Savukoski: Lintu, kala, vaiko metsätraktorikuljettaja. Tuvan ainutkertainen ukkomies, jota ei kyllä huomaa, mikä luettakoon hänelle ansioksi. Kun kerran rajusti yrittää ja tuntee vastuunsa, eiköhän matka etelään ole asiaa.

PITKÄNEN PENTTI MATIAS -48 Tornio: Aamureppu Luojan armosta. Tältä pojalta tulee niin paljon ja tiheään hyvää juttua, etten sanoisi kuin aisaa, että latojan on paras vaieta. (toivottavasti sitä aisaa ei tarvitse koskaan latoa, lat. huom.) Kuuluu muuten täystyöllistettyyn ryhmään; "Vaapaat jotostelijat ry."

PUOLAKKA PENTTI -45 Ii: Pena on niin vanha (vrt. vanhetessa viisastuu.) että allekirj. mykistyy ja käyttää yhtä halpamaisimmista keinoista. Luvalanne siteeraan: "Täsmälleen silloin kun uskon, että nyt eivät asiat voi tulla pahemmiksi niin ne tulevat". Salon Gahlin.

II RYHMÄ

JUMISKO MAURI -48 Posio: Jumisko on villi, kylmä tuuli, joka lämmittää ja vapauttaa koskettaessaan, nauraessaan. Tämä mies voidaan tuhota mutta ei lannistaa, tai kääntäen, kumman vain katsotte paremmaksi. Kova kuin kallio.

JÄNKÄLÄ AARNE -48 Tapio: Minä yritän opettaa teitä nauramaan, ja mitä saankaan palkaksi: Naurua. Onnen soturi, (vrt. Setälä Suomen kielioppi: Yhdyssanat.) jonka puhetta et kyllä keskeytä heittämällä pikkukiviä suuhun. Puhuvat että Jänkälän veri on erilaista. — niin on mieskin.

KAARETKOSKI KAARLO -48 Kersilö: Huumoriin liittyy yllättävän usein tuskaa; pientä ja heikkoa on helppo potkia. Tämä yksinomaan sen vuoksi, että tulisi selväksi minkä tyyppistä Kaaretkosken huumori ei koskaan ole.

KARVO MARTTI Muurola: Retooristen kysymysten mestari: "Mitä sie arvelet tästä lomasta." Viivytystaistelun taitaja. Ensin irtautuvat muut, sitten minä, välttämällä kompastumasta kaatuneisiin.

LEINONEN MARTTI -48 Pello: Väittävät että viini paranee vanhetessaan.

— Minä (paranen) myös.

Väittävät että uni tarjoaa pakopaikan.

— Tiedän sen.

PAAPPANEN MATTI -46 Kemi: Immanuel Kantin ruumiillistuma ilman mitään kirjallista tai suusanallista jäämistöä. (vrt. Saksankielen alkeet. Osa I, selitykset. Der Spiessbürger.) Huomenna minä nousem barrikadeille, ja radikalisoim kaikki liberaalit tavoitteena konservatismi! Antakaa anteeksi mahd. epäselvyyksistä: Matti poika Kemistä vastaa kaikesta. Ei todellakaan pidä kulttuurivallankumouksista, armeija sitävastoin on miesten koulu ja sosialisointi on kamalan hirveätä.

MUROLE MARKKU -48 Helsinki: Päätoimittaja, joka käytti omaa päätään toimittamiseen. Terävä sotilaanakin, oli silti päättänyt lopettaa sotilasuransa kolmeen natsaan. Kerjäläisparooni, idealisti, kannatti innokkaasti oppia oppilaiden yhteisestä omaisuudesta. Helsingissä on muuten ainakin miljoona kaunista tyttöä.

"KENNEDY SALAMURHAAN UHRIKSI"
Sanomalehtiotsikko 6. 6. -68

VIIDES KESÄKUUTA 1968

HYVIN KUOLLUT KIRKKO, JONKA SEINÄT ITKEVÄT VERTA
JA JONKA KELLOT HUUTTAVAT ANTEEKSIAANTOA: TURHAAN.
LIIAN MONELLA MANTEREELLA SAARNATAAN VIHAA JA VÄKIVALTA
VALTAA, LIIAN MONISSA VALINNOISSA RATKAISUN MÄÄRÄÄ
LUOTI.

TÄNÄÄN LIIAN MONI EHTOOLLINEN VALMISTAUTUMISTA
VÄKIVALTAISEEN KUOLEMAAN; LIIAN MONI NÄKYLEIPÄ
PELKKÄ RUOSTEINEN RAUTAPALA KIVISESSÄ SUUSSA.
TÄNÄÄN KYLÄ KUOLLUT ASE KASSISSANI TUHOHYÖNTEINEN,
JONKA MYRKKY LEVIAA NOPEASTI, TEHOKKAASTI.
KÄTENI VALINEITA, JOIDEN MANNERTENLAAJUINEN TEHTÄVÄ
KURISTAA. JALKANI ASEET, JOIDEN KYKY MURSKATA KIVEÄ
PAREMPI.

TÄNÄÄN MAAILMA KUIILIJU MEILLE KAIKILLE. SAMOIN VASTUU.
ON MIELETÖNTÄ USKOTELLA, ETTEIKÖ JONKIN KAUKAISEN MAAN
TUHOUESSA, TUHOUEISUUS MYÖS OSA SINUN MAATASI, ETTEIKÖ
VIATTOMAN KUOLLESSA KUOLISI MYÖS OSA SINUA. LOPULTAKIN
ON TURHA PYSÄHTYÄ VAIN HAKEAKSEEN SYYLLISTÄ, PAREMPI
OPPIA TUNTEMAAN IHMINEN JA HÄNEN VASTUUNSA.

Opp. MUROLE

PUHETTA NIILLE JOTKA VÄLITTÄVÄT KUUNNELLA

Kansallinen kykymme vaikenemiseen on hämmästyttävää, usein puhekin kanssakäymisestä yli koirien keskeisen tason turhaa. Syytä on vaikea löytää, meillä on välineet joilla viestittää ja vastaanottaa: kieli ja kuulo yhdistettynä kykyyn ajatella järkiperaisesti. Jokin meidät kuitenkin lukitsee, painaa sanat alas kurkusta, pysähdyttää olemaan vaiti.

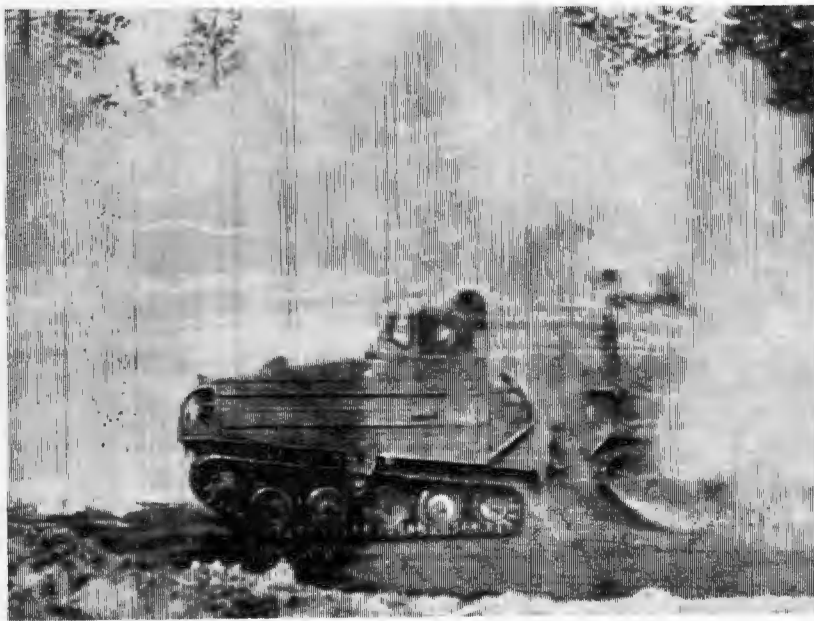
Olettavasti tarvitsemme paikkoja joissa kommunikoida. On turhaa ja mieletöntä taistella siitä, ovatko nämä paikat sitten olut — viinikapakoita, vai kapakoita ollenkaan. Asiallista on taistella siitä, että jokaisella on paikka minne mennä, — missä viihtyä. Minä viihdyn englantilaistyylisessä pubissa, naapurini raittiustalolla. Hyvä on. Kuitenkin on syytä muistaa, että siinä missä englantilainen heittää pubissaan tikkaa, suomalainen ehkä ampuu ilmakiväärillä (raskaampaa asetta en uskalla kuvitella) hyllyköiden tyhjiä pullorivejä. Sitäpaitsi hra Suomalainen ei ole mikään Lätsä, ja Floorakin on tyyppinä vieras, valitettavasti.

Puhutaan pääomien virtauksen tarpeellisuudesta, minä puhun ihmisvirtojen ohjauksesta. Ohjatkaa vähintään kerran päivässä, mieluiten aamusella, ärtyneenä, ihmiset samalle likaiselle väylälle suurissa siisteissä ja hyvinvalaistuissa kaupungeissamme. Pakoittakaa heidät tönimään, sättimään, puhumaan ruokottomuuksia suulla joka on unohdettu pestä aamusella, ja joka tuoksuu eiliseltä ravintolaillalta, ahtakaa ihmisiä yhteen, se on jo itsessään vaatimaton alku ihmisten keskeisille puheille.

Opp. MUROLE

MINÄ OLEN NÄHNYT PALVELIJAT HEVOSTEN SELÄSSÄ JA RUHTINAAT KÄVELEMÄSSÄ KUIN PALVELIJAT MAASSA.

Saarn. 10:7

PÄIVÄN

PARHAAT ASKELEET

vievät

Sodankylässä K-kauppaan

KEMPPAINEN

ALALUUSUA MANNERMAA

Virittäkää lomamatkanne

- UUDELLA UNIFLO MOOTTORIOLJYLLÄ
- JA TÄYDET KIERROKSET PÄÄLLE.

HYVÄÄ MATKAA

HUOLTOASEMA

R. Ikonen

SODANKYLÄ — PUH. 337

YHDYSPANKKI

meidän pankki

EVA eniten ostettu LAPIN OMPELUKONE

Ainonkatu 4-6. — Puh. 16.580

KELLO-, KULTA- JA SILMÄLASILIIKE

ANSELM PULKKINEN

SODANKYLÄ — PUH. 51

TERVETULO A OSTOKSILLE

POHJOLAN AUTO OY

SODANKYLÄ

TÄYDELLINEN HUOLTO JA VARAOSAT

ERÄ JA URHEILU

SODANKYLÄ — PUH. 291

RANTALAN LEIPOMO

SODANKYLÄ — PUH. 154

LÄMPÖ- JA VESIJOHTOLIIKE

E. LIIKANEN

ROVANIEMI — PUH. 2119 ja 3344

- HELVAR
- TELEFUNKEN
- SCHAUB-LORENZ

Radioliike Eino Korpi

Sodankylä, Ojennustie 18, Puh. 79

VIKEN KONE

OM. V. MAIJALA

SODANKYLÄ — PUH. 426

Saunalenkki
Perhelenkki
ovat oikeata hyvää
ne ovat luonnollista ravintoa

Hyvää Karjakunnan makkaraa

**MASILLEKIN
MAISTUVAA**

tarjoavat

**Baari Revontuli
ja
Heikin Kahvio**

Rovaniemen Säästöpankki
SODANKYLÄ

MEIJERITUOTTEET

terveen
ihmisravitsemuksen
perusta

PENTTI H. TIKKANEN

KARUA KERRONTAA
JA KUVIA KAIRASTA

Suuntana erämaat

KIRJAMAAILMA

KIRJAKAUPOISSA

SODANKYLÄ

Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen tervehdys

Lapin Jääkäripataljoonalle

VALINTA VIRKKULA

SODANKYLÄ — PUH. 495

Todellisen kenkäostoksen voi helpoimmin
tehdä alan erikoisliikkeessä.

AINOAT

KENKAALAN ERIKOISLIIKKEET

SODANKYLÄSSÄ OVAT:

**KENKÄPISTE ja
Sodankylän Kenkä ja Nahka**

ALJO - KENNEL

Kasvattaa Suomen pystykorvia, Karjalan karhukoiria, Jämtlannin pystykorvia, harmaita pystykorvia ja Lapin porokoiria, pentuja saatavana.

Matti Kuivila, Sodankylä, Lapint. 26, puh. 273

METSÄSTYSAIKA LÄHESTYY

ase ja patruunavalikoimat nyt runsaimmillaan

Väri ja tapetti Simonen
SODANKYLÄ

VESTERISEN PUKIMO

SODANKYLÄ — PUH. 83

VALOKUVAAMO

Sotilaiden kuvauskeskus
(värinkin takki)

ROIFOTO

Rovaniemi — Kansantalo puh. 3450

MAASEUDULLE POSTIPALVELU

KOILLIS-LAPIN KIRJAPAINO